

Főszerkesztő: kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinánd (József Kherceg-ut.) 4. Telefon: 151. — Sűrűnyvcm: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona kiadása és rotációs nyomása. Munkatársak naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Cejtel több. —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Bucarestben 50 bani befizetés). Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 11. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Kedd, 1934. január 16

Nyugati lecke

Abban a világbotrányban, amit egy késői kor lelkiismeretes kriminológusa Stavisky-panama néven fog elkönyvelni, a francia parlament legutóbbi ülésén szélsőbalról, vagy szélsőjobbról elhangzott egy közbeszólás. Mialatt a miniszterelnök mosakodott, valamelyik elke-seredett képviselő odasüvitette a debatteri szószerkekre:

— Ha így szaporítjuk a panamákat, akkor hamarosan bizonyos déli államok sorsára fogunk jutni.

Köszönjük képviselő ur, ezt a javunkra szóló közbekiáltást. Tudjuk: a „bizonyos déli államok” című kifejezés a Balkán-államokra vonatkozik. Ha Franciaországhoz képest nem is vagyunk egészen délen, mondjuk nem vagyunk Hispániában, vagy Itáliában, a pénzügyi sorsot, mindenesetre a magunk ingének tekintjük, azon az alapon, hogy akinek nem luge, ne vegye magára. A pénzügyi sors keserű fonalakból szőtt gyolcsát mindenesetre elérjük és felhuzzuk ványadt állam-büdzsénk zörgő csontvázára s közéletünk sok olyan misztériumára, amelyben inkább az illegális kereset és a kijárási föltétel, mint a konstruktív matematika.

Szóval, ez a déli államokra vonatkozott, s amennyire rendben van a déli fekvés, annyira nincsen rendben a pénzügy. Eddig a közbeszóló francia képviselőnek igazat is adhatunk. Azt is tudjuk, hogy sokáig ezek a déli államok úgy szerepeltek, mint valami gyermekeknek szóló nyugati ijesztgetés, ha komoly üzletről, nagyipari tranzakcióról, vagy külföldi relációról volt szó. Az elv: csak déli államokkal nem összeköttetésbe lépni. Tudunk egy előkelő francia gabonacégről, amelynek fogadó halljában feltűnő plakát figyelmeztette az üzletfeleket, hogy görögökkel, bolgárokkal és más balkáni népekkel nem óhajtunk összeköttetésbe lépni. Ez volt tehát a beállítás a maga egész klasszikus domborulatában. A déli államokkal ijesztgették a nyugati államok finánckapacitáit, Tökét Északra, Tökét Keletre, Tökét, ha kell Kinába, vagy a Gobi-sivatagra is, csak éppen Európába, Délre nem.

A francia képviselő közbeszólásával így hát ki is békülünk, ha nem lenne egyetlen apró reflexzió. A Nyugat tanulmányosága és az a szellemi angolna-gerinc, amely a paragrafusok között úgy siklik, mint a gyík a nedves köveken, az utolsó évtizedben átvette a déli államoknak ilyen irányú — nem hírét, de kválitását. — Olyan névsort szervirozhatunk, válaszul a francia közbeszólásra, amivel egyhamar egyetlen déli állam sem konkurrálhat. Ó, Istenem, hol van nekünk egy olyan ragyogó Hanau asszonyunk, mint a franciáknak, egy olyan zseniális Oustric-unk, mint a belgáknak, egy olyan világító kapacitású elménk, mint akit a svédek becsülhetnek az öngyilkos Ivar Kreugerben? És ha meguntuk panama-körutazásunkat Európa nyugati részében, szálljunk hajóra, Le Havre-ban, vagy Zeppelinre Friedrichshafenben s repüljünk át az oceánon, kösünk csak ki a szenátusi birák termében, ahol W. P. Morgan, New-York-City ura, a világháború nagy blokádmestere, az élőhús szabadalmazott árusítója, a fegyverkovács-mesterség kiváló képviselője védekezik. Olyan vádak, olyan anyagi tételeivel szemben, amihez képest Románia egész évi büdzséje csak bagatell.

A francia közbeszólásra annak az eszritnek a határán, ami a gall nemzetet jellemzi, csak egy válaszuk lehet: egyelőre nem kívánunk arra a pénzügyi sorsra jutni, amely a panamák szárnyán kormányokat ingat meg és

Meghívták Németországot félhivatalosan a Népszövetség legújabb ülészakára

Massigli francia delegátus javasolta a német delegátusok meghívását. Kormánybiztost nevezett ki a Népszövetség a Saar-vidék élére Mussolini terve Ausztria önállósítására.

GENFBŐL jelentik: A népszövetségi tanács ma megkezdte 78-ik ülészakát. A plenáris ülések csak szerdán kezdődnek és ma a nyilvános ülés előtt EDEN angol külügyi államtitkár és ALOISI olasz fődlegátus jelenlétében zárt ülést tartottak, amelyen

Masigli francia delegátus meglepetésszerűen azon indítványt terjesztette elő, hogy miután ezen az ülészakon kerül szavazásra a saar-vidéki népszavazás ügye, természetesen meg kell hívni Németországot,

hogy erre az ülésre küldje ki megbízottjait. MASSIGLI a lojalitás parancsszavának mondogta, hogy Németországnak, mint a legközvetlenebből érdekelt hatalomnak, elsősorban érdeke, hogy képviselői utján résztvehessen ezekben a tanácskozásokban, hogy a német kormány szintén résztvehessen a népszavazás előkészítésében. Indítványozta végül azt is, hogy a tanács üléseit szombatig napolja el, hogy ezzel Németországnak alkalmat nyújtson az állásfoglalásra.

Ujabb jelentések arról adnak hírt, hogy MASSIGLI francia delegátus nyilatkozatát jegyzőkönyvbe vették s hitelesítés után elküldik a genfi német főkonzulnak, hogy az továbbítsa a német kormánynak.

A népszövetség ugyanis a német kormánnyal megszakított minden összeköttetést.

A népszavazás kérdésében a Népszövetség Aloisit bizta meg, akit egyébként a Népszövetség tanácsa a Saar-vidék kormánybiztosává nevezett ki. A kormánybiztoság március 31-én

lejáró mandátumát egyébként valószínűleg meghosszabbítják. A sajtó-szolgálat igazgatójává Pelt hollandi delegátust neveztek ki. A népszövetségi tanács legközelebbi ülése szerdán lesz, azért, hogy azon Paul Boncour és Sir John Simon is résztvehessenek.

Rómából jelentik, hogy Suvich külügyi államtitkár csütörtökön Bécsbe utazik, hogy

Mussolini képviselőjében látogatást tegyen Dollfuss kancellárnál. Látogatása alkalmával átnyújtja Mussolini javaslatát, amely Ausztria önállóságát biztosítani kívánja.

A javaslat megvalósításának előfeltételeként Ausztria és Magyarország szoros együttműködését jelöli meg az olasz miniszterelnök. Az együttműködésnek

nemcsak gazdasági, hanem politikai terére is ki kell terjednie.

Olaszország ezzel szemben úgy Ausztriának, mint Magyarországnak messzemenő gazdasági előnyöket biztosít. Ausztria számára szabad kikötőt ad Triesztben, ezenkívül pedig elhelyezési lehetőséget teremt az osztrák ipari és a magyar mezőgazdasági cikkek részére. Hír szerint Mussolini a tervet Simon angol külügyminiszternek is bemutatatta, aki aziránt megértést tanúsított.

Suvich olasz külügyi államtitkár küszöbön álló bécsi látogatásával kapcsolatban az itteni „Morgen” című lap római jelentés alapján azt írja, hogy Suvich a bécsi tárgyalások befejezése után hazautazik Rómába, ahol jelentést tesz megbeszéléseiről Mussolini olasz miniszterelnöknek, majd Budapestre utazik, ahol Gömbös Gyula magyar kormányfővel is megbeszéli új gazdaságpolitikai terveit.

Stabilizálják a dollárt

Roosevelt elnök „nemzetközi pénzügyi tervet” tervez az összes hatalmak részvétele mellett. Az elnök lefoglaltatta az Egyesült-Államok aranykészletét

Washingtonból jelentik: ROOSEVELT elnök szerdán üzenetet intéz a kongresszushoz, melynek bejelenti, hogy a kormánytól kapott felhatalmazás alapján lefoglalta az Egyesült-Államok egész vert aranykészletét és azt a dollár értékének stabilizálása céljából az Ujjáépítési Hitejlesztés rendelkezésére bocsátja. Ebben az ügyben Roosevelt elnök két nap óta tanácskozásokat folytat Morgenthau pénzügyminiszterrel.

A new-yorki tőzsdéről származó hírek szerint a vert arany mennyiség lefoglalása után az Egyesült-Államok kormánya a dollár értékének lerögzítését angol mintára kiegyenlítő alapszavassal fogja keresztülvinni. Amint megtörtént a rögzítés, tőzsdetörök szerint, Roosevelt elnök fel fogja kérni a hatalmakat, hogy a nemzetközi pénzügyi terv megalkotása érdekében értekezletet tartsanak.

miniszterelnököket fröcsköl be sárral. Ha Stavisky még december 27-én az Armenbonville pavillonjában még együtt vacsorázott Chaumets miniszterelnökkel, akkor annak a parlamentnek a képviselője, ahol Stavisky barátja elnökölhet, nem adhat leckét a déli államoknak. Mi azt is tudjuk, hogy kisebb stilusban, kevésbé jelentékeny kapacitásban, a déli államokban is szaladgál néhány Stavisky. Vannak kísérletek, csak még senki sem fogta meg őket. De annyi Oustric, Madame Hanau, Stavisky, Rochette, Kreuger és kisebb-na-

gyobb Morgan még sincs erre felé, mint Nyugaton.

És ebben az egészben még csak nem is lehetünk büszkéek. Hova züllött Európa, hogyha a déli államok közéleti tisztasága, panamamentessége és pénzügyeinek stabilitása már különb, mint a nagy nemzetek politikai közéleté és pénzügyi tisztasága?! A francia közbeszólásra ezeket feleltük. De erre a feleletre se vagyunk büszkéek. Ez csak szegénységi bizonyítvány és inkább Caesar temetése, mint dicserete.

(F. T.)

A városi adósságok rendezése

Bucurestiből jelentik: A konverziós-törvény módosítására kiküldött bizottságban még vita tárgyát képezi, vajjon az adósságokat birtokuk nagysága szerint kategorizálják-e, vagy pedig valamennyi adósságra közös intézkedést hoznak-e majd. Altalában az a vélemény, hogy az összes mezőgazdasági adósságokat 50 százalékkal csökkentik. Az Adeverul azt írja, hogy a városi adósságokra speciális rendelkezéseket léptetnek életbe, de biztos, — írja a lap — hogy az új törvény az adósságok összegével foglalkozik majd.

Egy hónap múlva költözködöm!

A még meglévő áru-**10%-kal** leszállítottam. készleteimet további

Még nagy készleteim vannak fehérnemű és ágynemű anyagokban. Használja ki tehát az alkalmat! — Berendezés eladó, a helyiség kiadó.

Textil Central**Stefan Németh****Textil Központ**

Megyei Kármelk szobában.

400

Panama-láz Franciaországban

Egyre-másra újabb nagyszabású szélhámosságokat lepleznek le a Stavisky-ügy után

Stavisky Chautemps miniszterelnökkel dezsönézett

Párisból jelentik: Az egyik párisi lap a Stavisky botrányával kapcsolatosan ötletes körinterjút csinált. Megszólaltatta mindazokat, a pénzügyi szélhámosságokat, akik az utóbbi időben Franciaországban szerepeltek és tőlük kértek véleményt halálbamenekült utódjukról. A válaszok nagyon érdekesekek voltak.

Az Anteuilben lakó Rochette, aki néhány év-tizeddel ezelőtt világhírré tett szert manipulációival, érdekes leleplezéseket mond el az interjú során.

— A Stavisky-ügy „nagy üzlet” volt, semmi egyéb. A politikusok barátságát nem mindig pénzzel nyerte meg, hanem nők által. Ebben a tekintetben még mindig naivak a politikusok. Stavisky mindenesetre jó pszichológus és pénzügyi zseni volt. 1924-ben, tehát tíz évvel ezelőtt kezdte meg szélhámosi pályafutását. Egy barátom, Paul Dupont kereskedő üzlethelyiséget keresett. Az apróhirdetések útján talált is megfelelő helyiséget a Caumartin-utcában. Jelentkezett a háznál, ahol Stavisky fogadta és a ház tulajdonosaként mutatkozott be. Hamarosan megegyeztek és másnap kellett volna Staviskynek 108 ezer frankot felvennie. Véletlenül derült ki, hogy Stavisky csak bérlelője volt a háznak és a háztulajdonos meglepetéssel hallotta a történetet. Barátom azonban háromezer frank előleget adott át előző nap Staviskynek és ezért feljelentést tett ellene a rendőrségen. Bevitték Staviskyt a rendőrségre, ahol engedélyt kért arra, hogy hazatelefonálhasson. Kérését teljesítették. Negyedóra múlva előkelő külsejű ur jelent meg, gomblyukában a becsületrend szalagjával és négyszemközt tárgyalt a rendőrkapitánnyal. Stavisky szabadlábra helyezték és Dupont-t megfenyegették, hogy bajba kerül, ha fenn tartja a feljelentését. Vissza kellett vonnia...

— Ki volt az ur? — folytatta leleplezéseit a nyugalmomba vonult szélhámós — nem tudni. Azonban

kérdézzék meg Chautemps miniszterelnöktől, kive' dezsönézett december 27-én az egyik armenouville-i pavillonban. Mert azt biztosan tudom, hogy azon a bizonyos napon Franciaország miniszterelnöke Staviskyvel dezsönézett.

Hanau asszony nyilatkozata sem érdektelen.

— Stavisky nem csinált egyebet, mint ugyanazt, amit más világhírű nagy bankár csinál. A szerencsétlen ember zsarolók áldozata lett, azok, akik ismerték üzleteit, meg akarták zsarolni és miután ez nem sikerült — a halálbakergették.

Hanau asszony — Staviskyról

Hanau asszony elmondotta, hogy szemtanúja volt annak, amikor Pergoloban Stavisky egyetlen éjszaka tízmillió frankot nyert. Ebből Falkné négy-milliót, Empain báró három és fél milliót vesztett. Stavisky gyanússá vált és a rendőrségre került. S néhány óra múlva bocsánatkérések közepette helyezték szabadlábra.

Ostric bankár, akit a legfelsőbb bíróság éppen most ítél el jogerősen egy évi börtönre, mert társaival együtt másfélmilliárd frankot csalt ki a francia kistökésektől, így nyilatkozott kortársáról: — Őrült volt és szélhámós. Üzleteinek semmi

alapja sem volt. Az enyémekek igen, nekem 300 millióm volt, még ma is van 39 millióm. Befolyáshoz jutott? Igen, fényes bankettek és asszonyok által...

Stavisky halálára nézve a három világhírű pénzügyi csaló így nyilatkozott:

Rochette: Bátorság kellett ahhoz, hogy halálal büntesse önmagát. Ez a halál sok embert megnyugtatótt...

Hanau asszony: Biztos, hogy módot nyújtott nekem az öngyilkosságra. Azok az emberek, akik jól ismerték Staviskyt, biztosítottak arról, hogy nem rendelkezett annyi bátorsággal, hogy maga felett ítélkezzen. Kényszerítették, azután módot adtak neki rá:

Ostric: Jól tette, hogy öngyilkos lett. Csak az a baj, hogy halála miatt sok körülmény marad tisztázatlan...

A Stavisky-ügy leleplezése óta egyébként Franciaországban valóságos botrány-járvány tört ki. Az ország több helyén nagyarányú panamákat fedeztek fel, amelyek a francia közvéleményt erősen felkavarták. A legnagyobb panama Lilleben került napvilágra, ahol egy biztosító és lakásépítő szövetkezet igazgatósága nem kevesebb, mint 10 millió frankot vett fel tagjaitól fedezetlen csekkek alapján. Az ügyben több letartóztatás történt.

Filmszenárium készül Staviskyról

Párisi jelentés szerint a francia egyesült filmgyárak igazgatósága megbízást adott egy neves filmírónak, hogy Staviskyról filmszenáriumot készítsen. A film felvételei már a közeljövőben megkezdődnek és a vállalat bombasikerre vár a Stavisky-filmtől.

A katonai hatóságok ugyancsak megállapították, hogy

a francia keleti erődítmények építésénél órlási visszaélések történtek, sokmillió frankra menő lopást és sikkasztást hajtottak végre, oly módon, hogy az eredetileg meghatározott jó minőségű építkezési anyagok helyett silány minőségű anyagot szállítottak.

A hadügyminiszteriumban már hetek óta a legalaposabb vizsgálatot folytatják a részletek megállapítása érdekében. A keleti erődítmények láncolatát több szakértő bizottság vizsgálta végig. A bizottságok állítólag megállapították, hogy több, mint nyolcvan millió frankkal károsították meg az államot. Az anyagi veszteségnél azonban sokkal súlyosabb az a kár, amely azáltal éri a francia hadvezetőséget, hogy a határerődítmények nem annyira ellentálló képesek és nem annyira bevezethetők, mint ahogyan azt eredetileg hitték. Megállapították például, hogy azok a falak, amelyeknek építésénél a legkiválóbb cement-anyagokat kellett volna felhasználni és amelyeknek vastagságát egy méterben állapították meg, csupán hatvan centiméter vastagok és olyan rossz minőségű cementből épültek, hogy már most tele vannak repedésekkel.

Nagy megdöbbenéssel fogadta a francia közvélemény azt a váratlanul kihirdetett seminitőszéki ítéletet is, amely

mindössze egy évi börtönre ítélte a milliárdos csalások miatt vád alá helyezett Ostric bankárt.

Eltávozik helyéről Pop Victor, az aradi posta főnöke

Utódjául Furnica Sándor megyei biztos kabinálják

Hétfőn olyan hírek terjedtek el Aradon, hogy Pop Victort, a köztisztviselőben álló aradi postafőnököt elhelyezték Aradról és az új postafőnök: Furnica Sándor megyei postafelügyelő már át is vette hivatalát. Ezekkel a hírekkel kapcsolatban felkerestük Pop Victor postafőnököt, aki áthelyezésével kapcsolatban a következőkben nyilatkozott az Aradi Közlöny számára:

— Igaz az, hogy áthelyezésemet kértem a postavezérgazgatóságtól — mondotta, — azonban mindeddig nem érkezett válasz kérvényemre. Egészségi állapotomra való tekintettel, más beosztást kértem, ami nem jelenti azt, hogy eltávozom Aradról, hanem annyit jelent, hogy harminc évi szolgálattal a hátam mögött, már nehéznek érzem az aradi postafőnökséggel járó nehéz hivatali teendők ellátását és könnyebb szolgálati beosztást kértem a postavezérgazgatóságtól. Kerületi biztos állásra pályázom s ha ezt elnyerem, azonnal átadom helyemet Furnica Sándor megyei biztosnak, aki megpályázta az aradi postafőnök pozícióját velem való előzetes megbeszélés alapján. Miután mindketten egyszerre adtuk be kérvényünket, valószínű, hogy a vezérgazgatóság helyt ad kérésünknek.

Pop Victor távozása tehát csak napok kérdése, miután — tudomásunk szerint — a bucuresti-i posta- és távirdavezérgazgatóságnál már lépések történtek az irányban, hogy Pop Victort a timisoarai postalgazgatósághoz osszák be kerületi felügyelőnek, míg az aradi postafőnök állását Furnica Sándor megyei biztos nyeri el. Pop Victor postafőnök távozását mindenki sajnálni fogja, aki csak ismerte ezt a mindig előzékeny, szerény modoru és postai ügyekben nagy tudású, kiváló tisztviselőt.

Uj közegészségügyi intézmény Arad megyében

A halmagiui ingyenes diszpenzer mintájára megnyitott Gurahonton is az új szanatórium

Arad megye prefektusa, Groza János dr., az Aradi Közlöny számára adott nyilatkozatában elsősorban vázolta fel az új nagyszabású egészségügyi programot, amelyet Arad megye közegészségügyi viszonyainak hathatós feljavítása érdekében kifejteni készül. A megyei prefektus ez alkalommal jelezte, hogy a halmagiui ingyenes orvosi diszpenzer felállítását rövidesen követni fogja még több hasonló közegészségügyi intézmény létesítése a megye területén, amelyeken a szegénysorsu betegek teljesen díjtalan kezelésben részesülnek.

A halmagiui diszpenzer mintájára, a napokban nyitott meg Gurahonton is egy hasonló orvosi diszpenzer. Az új közegészségügyi intézményben teljesen ingyenes orvosi kezelésben részesülnek a szegénysorsu betegek, sőt a tüdőbetegségben, a maláriában és a nemi betegségekben szenvedők teljesen ingyen kapják a kezelésükhöz szükséges gyógyszereket is. Az új közegészségügyi intézmény ünnepélyes felavatásán személyesen részt vett maga Groza János dr. megyei prefektus is.

Sorozatos autó-szerencsétlenségek

Titokzatos zöld autó embert gázolt Aradon. — Baleset az ortisoarai országuton. — Hátról hajtott rá egy luxuskocsi egy aradi autóra

Szombatról vasárnapra virradó éjszaka három autószerencsétlenség történt, ezek közül egyik igen súlyos, a másik kettő szerencsére könnyebb sebesüléssel végződött. Az egyik autószerencsétlenség áldozata ma élet-halál között fekszik az aradi közpórház sebészeti osztályán, míg a szerencsétlenséget előidéző soffórt az aradi rendőrség bűnügyi osztálya keresi. Az autószerencsétlenségekről az alábbiakban számolhatunk be:

Szombatról vasárnapra virradó reggelen az 1-es számú városi autobusz sofförje a sugárut közepé felé, közvetlenül a városligeti tó előtt, egy robogó, zöld, nyáritetős autót látott közeledni. Egyszerre hatalmas recsenés hallatszott, majd, amennyire a kora reggeli szürkületben kivehette, azt látta, hogy egy emberi alak zuhan az autóból az úttestre. A zöldautó tovább száguldott. Az autobusz sofförje nyomban fékezett, hogy megállapítsa, mi történt. A legnagyobb meglepetésére látta, hogy az út közepén egy vérző, eszméletlen állapotban levő férfi fekszik. A sofför bűntényre gondolt és a legközelebbi telefonállomásra rohant, hogy értesítse a mentőket, valamint a rendőrséget.

Elsőnek a mentők érkeztek, akik a közepkoru férfit beszállították a közpórházba. Nyomban utána, ugyancsak autón, érkeztek a rendőrség emberei, akik ott a helyszínen kihallgatták a szemtanú soffórt, őrt állítottak a helyhez, ahol a szerencsétlenség történt és utána a kórházba siettek, hogy kihallgassák a sérültet. Kihallgatásra azonban nem kerülhetett a vasárnap folyamán sor, mert a súlyosan sérült férfi nem nyerte vissza eszméletét. A ruhájában talált írásokból megállapították, hogy Anghel János 52 éves CFR-mechanikussal azonos, aki a Str. Penes Curcanul-uccában lakik.

A nyomozás tegnap egész napon át folyt és ennek eredményeképpen a következőképpen rekonstruálták a szerencsétlenséget: Anghel János munkába indult a sötét reggelen, amikor áthaladt a Sugáruton, szembetalálta magát a robogó autóval. A sofför is megijedhetett az uttesten álló férfitől, mert fékezni akart. De így sem tudta elkerülni a szerencsétlenséget, a nekivágódó sárhányó széles ivben röpitette az uttestre a szerencsétlen mechanikust. Az autó azután fékezés következtében métereket csuszott előre, aminek a nyoma világosan látható volt a sikos aszfalton, majd amikor ismét elindult, a virággruppokra hajtott rá, hogy kikerülje az eszméletlenül fekvő Anghel Jánost. A sofför a szerencsétlenség után nagyobb sebességre kapcsolva igyekezett eltűnni a sötétben.

A rendőrség a tegnapi napon három gyanús soffórt állított elő a rendőrségre és megkezdte kihallgatásukat. Egyelőre azonban a

nyomozásról közelebbi nem adtak ki, de valószínű, hogy már a holnapi napon sikerül ki-nyomozni a gázoló sofför kiltétét. Ma este eszméletre tért Anghel János, aki azonban nem emlékszik semmire és kihallgatni sem lehetett. Valószínű, hogy emlékezőtehetségét végleg elveszti. Állapota rendkívül súlyos. Az esettel kapcsolatban meg kell említeni, hogy a Sugár-utnak ezen a részén nemcsak a reggeli és az esti órákban, de napközben, amikor meglehetősen nagy a forgalom, a megengedettnél jóval nagyobb sebességgel hajtanak, aminek főleg az az oka, hogy rendőr nincs a közelben.

Könnyebb természetű autószerencsétlenség érte Kolb sannicolaumici-i malomtulajdonos fiát is, aki vasárnap a délelőtti órákban Tüdös István mérnök társaságában csukott Brenna-bor-kocsiján az ortisoarai országuton haladt. Az autó féke felmondta a szolgálatot és a kocsi az út mentén huzódó árokba szaladt.

A radnai-uton történt a harmadik autószerencsétlenség. Lénárt István kocsijával Arad felé hajtott, amikor hátról egy teljes sebességgel haladó luxuskocsi rohant a kocsijába.

A cluii Itélőtábla döntése szerint:

nem büntetendő cselekmény a magyar helység- és uccanevek használata

Elvi döntést eredményezett egy clui kisebbségi sajtóper

Clujról jelentik: A cluii Tábla ma elvi jelentőségű és a kisebbségeket, de különösen a kisebbségi sajtót közérő érintő jogerős határozatot hozott. Mint ismeretes, Colfescu cluii főügyész eljárást indított Krenner Miklós dr., Gredinár Aurel és Somody András dr. hírlapírók ellen, mert magyar helység- és uccaneveket használtak az egyik clui magyar napilapban. A törvényszék mindhárom hírlapírót felmentette, az ügyészség azonban fellebbezett, így került a Tábla elé az ügy,

amelynek most különös fontosságot kölcsönöz az az akció, amelyet újabban a magyar helység és uccanevek használatával kapcsolatosan kezdtek. A táblai tárgyaláson a védőbeszéd során elsőnek dr. Klein Miksa ügyvéd beszélt, aki azt hangoztatta, hogy sem Krenner dr., sem pedig a többiek nem izgattak. Szegő Imre dr. védő nagyon érdekes érveléssel kérte a felmentő ítéletet. Rámutatott arra, hogy

a magyar helység és uccanevek használata nem büntetendő cselekmény. Az ország törvényei csak arra kötelezik a polgárokat, hogy hivatalos beadványaikat szerkesszék hivatalos

HÖLGYEIM! takarítsák meg a fodrász-költséget, használják a külföldön kitűnően bevált és elismert

ONDULA

FÉSÜT

Automatikusan

Ezen cikkünk bevezetésére 10.000 darab

ONDULA

fésüt áldozunk dróként 55 lei reklám árban

ondulát úgy hosszú, mint rövid hajat, egyszerű fésülés által. Nélkülözhetetlen egy hölgynek, mint urak számára. Haja mindig szépen ki lesz ondulálva. Rendelje meg még ma COSMA Bucuresti, Str. Gramont No. 10

Lénárt István széles ivben zuhant az ország-utra, míg kocsija darabokra tört. Az autó az összeütközés után tovább robogott, úgy hogy mirt Lénárt az első ijedtségéből magához tért, már eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást a titokzatos luxusautó utasai kiletének felderítésére.

nyelven s használják az államnyelv megjelöléseit.

A kormányzótanács annak idején még továbbment: első számú rendeletének ötödik paragrafusában kimondja, hogy az Erdélyben élő nemzetek anyanyelvükön fordulhatnak a hatóságokhoz. Ez a törvényerejű rendelet, amely a kisebbségek számára teljesen szabad nyelvhasználati jogot biztosít, ma is érvényben van, meg nem szüntették, vissza nem vonták, de még csak ellentétes törvényt sem adtak ki. A bíróság rövid tanácskozás után

mindhárom vádlottat felmentette a vád és annak következményei alól. Az ítélet jogerős.

Krenner dr.-nak egyébként ma még egy sajtópere volt. Az ügyészség „Csontkéz” című cikke miatt ültette a vádlottak padjára a közismert publicistát. A cikk azt tárgyalta, miképpen sorvasztják el mesterséges módon az erdélyi városokat. A vádlott Krenner dr. védő nélkül jelent meg a mai tárgyaláson. Elismerte, hogy a cikket ő írta, elismerte, hogy a cikk súlyos kritikát gyakorol, azonban csakis a való igazságot tartalmazza. Addig, amíg beszélünk, irunk, javítani igyekszünk, — mondotta Krenner dr. — addig törvényes uton járunk el és ez azt jelenti, hogy az állam szolgálatában állunk.

— Nem veszek igénybe védelmet, — mondtotta Krenner Miklós dr. — a bíróság lelkiismeretére bízom, hogy elítél-e, vagy pedig felment.

A törvényszék hosszas tanácskozás után a büntető törvénykönyv 175. paragrafusának második bekezdése alapján bűnösnek mondotta ki dr. Krenner Miklóst és 1000 lej fő, valamint 500 lej mellékbüntetésre ítélte.

CORSO-MOZGO mai műsora:

Bováry-Stolz operette

A SZERELMES HERCEG!

Gyönyörű tengeri felvételek,

LIANE HAID, WICTOR DE KOWA, PAUL KEMP,

Ma d. u. 3 órakor!

A FELFORDULT KASTÉLY!

Operette sok sporttal.

Bárony Rózsli — Willy Fritsch

JEGY LEI 8.— plus 2.—

Mit kell tudni a CAVALCADE világfilmről!

1. CAVALCADE Noel Coward világhírű regénye után készült. Minden szak- és közvélemény szerint az utolsó 25 év legnagyobb filmalkotása.
2. CAVALCADE témája az emberiség jelenjének, a most élőknek a sorsa az örök történelem.
3. CAVALCADE nem háborús film. Minden ellen szól ami uszítás, örület, vérengzés, pusztulás.
4. CAVALCADE a világ sorsa 1899—1932-ig. A filmben 40 főszerelő, 10.000 katona, 3 zepelin, 3 óriáshajó, 50 ágyu, 8.680 fegyver, 200 autó, 15.000 résztvevő, 500 táncos és táncosnő szerepel.
5. CAVALCADE előadásai alatt két pénztár tart szolgálatot, hogy kényelmesen és gyorsan jegyhez juthasson a közönség.
6. CAVALCADE naponta 3 órától vetítjük, hogy mindeuknek alkalma legyen megtekinteni.
7. CAVALCADE aratta a világon a legnagyobb sikert.
8. CAVALCADE mindenki filmje, az egész emberiségé, tehát mindenki meg kell nézze.
9. CAVALCADE PREMIERJE HOLNAP SZERDÁN

a CORSOBAN. Jegyelővétel mátol.

Teljesen modern rendszerre átépítjük cserépkályháját olcsó árban.

CERAMICA kályhás cég

Bud. Regina Maria 9., I. em. Neuman-ház
Kályha és takaréktűzhely javítását vállaljuk

Országos akciót kezdeményez az aradi Munkakamara

Közös konferenciára hívja össze az aradi vezetőség az ország többi Munkakamaráinak képviselőit. — Nagyfotosságu határozatok a vasárnapi szekció-üléseken

Az aradi Munkakamara egyes szekcióján vasárnap délelőtt tíz órai kezdettel tartották meg rendes havi gyűlésüket. Az ipari szekció ülését Coroban Stefan elnök nyitotta meg, aki részletes beszámolóban ismertette a szekció eddigi tevékenységét, majd az ipartörvény egyesítésének problémájával foglalkozott. Beszámolt arról — mint azt az Aradi Közlöny már jelentette — hogy a szekció vezetősége szombaton küldöttségileg jelent meg Groza János dr. prefektus előtt, akit megkért arra, hogy interveniáljon a Munkakamara Aradon maradása érdekében. A prefektus a delegációt jóindulatáról biztosította és megígérte, hogy megteszi az ügyben a szükséges lépéseket. A szekció oradeai tagjai is helyeslően vették tudomásul az intervenciót és kijelentették, hogy az aradi szekcióval eddig a legteljesebb harmoniában dolgoztak. Elfogadták a szekció tagjai az elnöknek azt a javaslatát is, hogy

az aradi Munkakamara kongresszusra hívja össze az összes munkakamarákat.

Ezen a kongresszuson, amelyet a fővárosban tartanak meg, az egyesítésre kerülő ipartörvénnyel kapcsolatos kívánságokat vitatják meg.

A tisztviselő-szekció Rozvan Titus elnökletével ült össze. Az elnöki jelentés meghallgatása után a szekció tiltakozott azon miniszteri rendelet ellen, amelynek értelmében a munkanélküliek segélyezésére befolyó 1 százalékos hozzájárulást a miniszteriumba kell küldeni és az csak később kerül felosztásra. A szekció arra kéri a Munkakamara elnökségét, hogy interveniáljon a miniszteriumnál a jelenlegi rendszer megváltoztatása érdekében. A Munkakamara a miniszteriumtól azt kéri, hogy a befolyó összegek minden városban helyben kerüljenek kiosztásra a munkanélküliek között.

Az elnök ezután bejelentette, hogy a Munkakamara hivatalos lapot ad ki, amelyben a hivatalos közleményeken kívül szakmai cikkek is megjelennek. A szekció elnöksége emlékiratot dolgozott ki, amelyben az egyesített munkásbiztosítási törvénynek a tisztviselőkre sérelmes paragrafusainak megváltoztatását kéri a miniszteriumtól. Az elnökség megbízta a szekció keretén belül működő tanulmányi bizottságot, hogy alaposan tanulmányozza át a munkásbiztosítási törvényre vonatkozó törvényt és a következő ülésre részletes jelentésben tüntesse fel az azzal kapcsolatos kívánalmakat. Lőrinczy Lajos oradeai tag arra kérte a Munkakamarát, hogy lépjen érintkezésbe a munkafelügyelőséggel és azzal karöltve kötelezzék az összes vállalatokat, hogy részletes táblázatot függeszsen ki a munkaidőre és az évi szabadságokra vonatkozólag. Erről a táblázatról minden vállalat köteles másolatot küldeni a Munkakamarának, amely csak ilymódon tudja ellenőrizni, hogy betartják-e a vállalatok a törvény erre vonatkozó intézkedéseit.

A munkás-szekció ülésén Vostinar György elnök a tanonckérdésről referált. Elmondotta, hogy a Munkakamara erre vonatkozólag kész javaslatot küldött az aradi és az oradeai kereskedelmi és iparkamaráknak a segédek és az inasok közötti számszerű viszony szabályozására vonatkozólag. Ez a szabályozás azért szükséges, mert eddig egyes vállalatok és iparosok egy-két segéd mellett aránytalanul nagyszámú inast alkalmaztak azért, mert az inasoknak kevesebbet kellett fizetniük. A kérdés még nem nyert megoldást, mert a kereskedelmi kamarák válasza még nem érkezett meg. Az ezzel kapcsolatos tárgyalások folynak és a megegyezés határozatai természetesen kötelező erővel

bírnak majd az aradi Munkakamara körzetére. Az elnök bejelentette, hogy a Munkakamara szenátorává Jumanca Józsefet választották meg, majd pedig foglalkozott az aradi munkásbiztosító pénztár tanácsának felfüggesztésével, amit törvénytelennek nyilvánított. A tanács a felfüggesztő határozat ellen fellebbezéssel élt. Beszámolt az elnök arról is, hogy a Munkakamara pályázatot hirdetett két ügyvédi állás betöltésére. A kamara ügyészei a tagok jogszolgáltatásáról gondoskodnának. A kamara ezzel kapcsolatban interveniált annak érdekében, hogy az aradi munkabíró minél előbb megkezdje működését.

Az elnök ezután részletes munkaprogramot terjesztett be a szekció jövőbeni működéséről. Ez a munkaprogram a következőképpen alakul. I. Felvilágosító előadások Arad- és Biharmegyében a munkástörvények intézke-

Tiltakozik Aradmegye prefektusa a Mezőgazdasági Kamara, a Munkakamara és a kataszteri hivatal áthelyezési tervei ellen

Bucurestibe utaztak a nemzeti-liberális-párt aradmegyei vezetőegységiségi

Hétfőn az éjféli bucuresti-i vonattal Groza János dr. megyei prefektussal és Ursu János dr. delegált polgármesterrel együtt Bucurestibe utaztak az aradmegyei új parlamenterek, hogy részt vegyenek az új parlamenti szesszió megnyitását megelőző szokásos előkészületek munkájában, valamint ugyancsak jelen legyenek azokon a közigazgatási jellegű konferenciákon, amiket Tatarescu miniszterelnök és Incullet belügyminiszter vezetésével a közigazgatási vezetőemberek számára tartanak.

Az Aradi Közlöny vasárnapi számában megírtuk, hogy Groza János dr. megyei prefektus milyen kész programmal indul erre az értekezletre, Aradmegye közigazgatásának átszervezésére vonatkozólag. Elutazásának napján a megyei prefektus a következő újabb közléseket tette bucuresti-i útjának más egyéb jellegű programja felől.

— Minden valószínűség szerint egy hétig maradok a fővárosban — mondotta Groza János dr. — és ezalatt az idő alatt úgy a megye, mint a város számos ügyében kívánok eljárni. Így attól függetlenül tehát, hogy a közigazgatási törvény újabb reformját célzó tanácskozásokon magam is előterjesztem a községi tanácsok választott és kinevezett taglétszámának csökkentésére vonatkozó javaslatomat, megteszem észrevételeimet a rendőrségi szervezet egyszerűsítésére vonatkozó új törvényjavaslatra is. Ugyanekkor azonban eljárni szándékozom az inséges aradmegyei területek kedvezményes vetőmaggal való ellátásának érdekében is.

— Intervenálni kívánok — mondotta a továbbiakban a megyei prefektus — számos nagyjövőjű intézmény érdekében is, amelyeket egyes hírek szerint a kormány el akar helyezni Aradról. Így feltétlenül rá kívánok mutatni, hogy a Mezőgazdasági Kamarát, a Munkakamarát és a kataszteri fel-

Pályát választó asszonyok, leányok figyelmébe!

Új kozmetikai tanfolyam kezdődik

PILISINE kozmetikában, úgy elméleti, mint gyakorlati szakszerű kiképzéssel, olcsó csoporttanítás. Arad, Bul. Reg. Maria 15.

FIGYELEM! Az előrehaladott sáson miatt az összes barchet és flanelket olcsón kiárultam.

Maradékok minden elfogadható árban.

A rég bevezetett és jól bevált prima kelengve vászon ismét olcsóbban kapható. Köppér már 36 leitől

OCSKAY E.-cégnél

Strada Metianu 7. 284

déseiről. II. Esti tanfolyamok, szakemberek vezetésével, teoretikus és gyakorlati előadásokkal, amelyekkel a munkások szakképzettségét akarják kibővíteni. III. Munkásvédelmi intézkedések. Ennek érdekében a szekció azt fogja kérni a miniszteriumtól, hogy a Munkakamara direkt ellenőrzést gyakorolhasson és azonnali szankciókat fogantathasson, mert csak így tudja tagjai érdekeit megvédeni. IV. Előadások, amelyekben a nagyközönséget és a hatóságokat tájékoztatják a munkásság anyagi és erkölcsi helyzetéről, a munka- és bérvizonyokról. V. Statisztikák készítése az egyes iparágak foglalkoztatásáról, az egyes szakmákban mutató munkanélküliségről. A szekció az előterjesztett munkaprogramot teljes egészében elfogadta. A munkás-szekció az egyszázalékos munkanélküli hozzájárulással kapcsolatban szintén tiltakozást jelentett be és ugyanazt a határozatot hozta, mint a tisztviselő-szekció.

ügyelőséget semmi esetre sem lehet elhelyezni Aradról, mert mind a három intézmény testben-lélekben valósággal összeforrott ennek a megyének érdekeivel.

Az aradi Mezőgazdasági Kamara megszüntetésére vonatkozó hírek szinte a hihetlenséggel határosak. Az egész ország mezőgazdasági körei előtt ismeretes, hogy az aradi Mezőgazdasági Kamara a legelső. Ennek jellemzésére elégséges, ha csak arra emlékeztetjük az olvasót, hogy az elmúlt nyáron a mezőgazdasági kamarák képviselői az egész országból Aradra jöttek, hogy itt tanulmányozzák az aradi Mezőgazdasági Kamara mintaszervezetét és intézményeit. Reméljük, hogy a megyei prefektus intervencióit épp ezért is megfelelő komolysággal és tárgyilagosan fogják fogadni az illetékes helyeken.

Veszedelemes betörőket fogott el az aradi rendőrség

Hosszas nyomozás után sikerült leleplezni az aradi lakások rovottmúltu fosztogatóit

Az utóbbi időben nagy mértékben elszaporodtak Aradon a besurranó tolvajlások és az apróbb betörések. A bűnügyi osztály erélyes nyomozást indított, annál is inkább, mert a múlt hét végén egy utcában három helyen törtek be. A nyomozás eredményeképpen az aradi rendőrség elfogta Lakatos József, a rendőrség által jól ismert, rovottmúltu, többszörösen büntetett előéletű embert, valamint vadházastársát: Ardelean Juliát, miután az a gyanu merült fel ellenük, hogy ők követték el a sorozatos betöréseket. Az elfogottak tagadták, mint ha valami közük lenne a betörésekhez, de a keresztkérdések sulya alatt bevallották, hogy valóban követték el tolvajlást.

Az eddigi megállapítások szerint a következő helyeken járt Lakatos József és vadházastársa: Manciu Aurel Str. Mocioni lakásán, Hui Vasile Cogalniceanu-uccai, Pifka György. Sándor Károly, Ciontea Tódor, Gyuhák Károly Cogalniceanu-uccai, Horváth Antalné Blanduzei-ucca 32. szám alatt lévő, Steiger Jánosné Blanduzei-ucca 22. szám alatti és Pescu György Blanduzei-ucca 33. sz. alatti lakásán. Mindenünnen háztartási felszereléseket, ruhaneműket és kevés készpénzt loptak. Bűnlajstromuk összeállítása még folyik.

Ujra fellángolt a forradalom Cubában

NEW-YORKBÓL jelentik: Havannai jelentések szerint Kuba szigetén ismét megkezdődtek a rendszeres zavargások. A villamos-telep munkásai sztrájkba léptek, úgy, hogy a közlekedés és a közvilágítás teljesen megszűnt. A sztrájkhoz csatlakoztak az orvosok és az ügyvédek szervezetei, sőt tegnapra beszüntették a vízszolgáltatást is. Erre a kormány bezáratta a kórházakat és a betegeket eltávolította. Az általános felfordulás egyre növekszik. Arról is van hír, hogy San Martín köztársasági elnök benyújtotta a lemondását és a hatalmat Battista hadseregparancsnok, az egykori őrmester vette át.

Vadászserencsétlenség áldozata lett Nadaban socodori bíró

Hatalmas tragédiát idézett elő a véletlenül elsült vadászfegyver

Megrendítő, halállal végződő, súlyos vadászszerencsétlenség történt az elmúlt vasárnap az aradmegyei Socodor község határában, amely az egész községet gyászbaborította azon az ötgyermekes családján kívül, aki férjét és köztisztviselőként álló kenyérkeresőjét veszítette el egy fatális véletlen következtében. A megrendítő vadásstragédia vasárnap a kora reggeli órákban történt és szemtanúi olyan aradi és aradmegyei urak, vezető-intellektuálisok voltak, akiknek hivatali praksisában szinte naponta előfordul hasonló tragédia ügye, de most, hogy szemtanúi voltak a megdöbbentő esetnek, amely régi és tapasztalt vadásztársukat ragadta el az élők sorából, mélyesen megrendülve szüntették be az egész vadászatot, hogy halott társukat gyászbaborult családi otthonába kísérhessék vissza. A megdöbbentő vadásstragédiáról az alábbiakban számolhatunk be az Aradi Közlöny olvasóinak:

A socodori határban fekszik a királyi vadászterület mellett a socodori vadásztársaság külön, vadban gazdag vadászterülete. Eppen erre a bőséges vadászterületre való tekintettel a socodori vadásztársaságnak számos előkelő aradi közfunkcionárius is tagja, akik minden munkaszüneti napon szívesen keresik fel puskával a vállalkon a változatos vidéket, hogy a vadászat nemes sportjának áldozzanak.

Ez történt az elmúlt vasárnap is. A socodori vadásztársaság tagjai, több aradi ur részvételével pontosan megjelentek a kora reggeli órákban Nadaban János socodori községi bíró házában, ahonnan a vadászok minden alkalommal szoktak elindulni a vasárnapi hajtásra. Az ötvennégy éves községi bíró, régi, bizalmi hiva a nemzeti-liberális-pártnak, több, mint három évtizede egyik leglelkesebb tagja volt a socodori vadászatoknak, szíves vendégszereléssel fogadta régi aradi vadásztársait, akiknek szekereket és szánokat is bocsajtott rendelkezésére, csak hogy annál frissebben és vidámabban kezdődhessenek meg a hajtás a község határában. A szívesítő reggeli után csakhamar csengve-bongva indultak el a könnyű szánok a szikrázó havon a vadászterület felé és senki még csak nem is sejtette, hogy a friss reggeli napsütésben, a csillogó havas mezőkön keresztülvezető ut mentén a halál leselkedik a tovasuhanó szánkosokra...

Az egyik szánon foglalt helyet fegyverével Nadaban lon socodori primár is. Töltött fegyvert felhuzott kakással két térde közé vette, mert mint régi vadász, tudta, hogy az ut mentén is felugorhatik egy-két nyul és miért ne ő löjje a mal hajtás legelső zsákmányait...?

A régi vadász azonban végtelenen elfeledkezett arról, hogy töltött fegyverével kapcsolatosan a szükséges és kötelező óvatossági rendszabályokat is alkalmazza.

Töltött fegyverét, felhuzott ravaszokkal a térdéi közé véve ült a szánon, amint az elindult és a fegyver csöve pontosan a fejének irányult, amint a kocsis a lovak közé csapott...

Tulajdonképpen csak most folyik a lezajlott dráma hivatalos rekonstrukciója és így a hivatalos tényállás csak következtetni tud. A szán csengve repült tova az uton, amidőn egy zökkenőnél a fegyver felhuzott ravasza beleakadt valamibe és

Rádió és rádióbatteria
legolcsóbban viszonteladóknak
Hirschmannál
ARAD, Strada Gh. Lazar 17. 4913

Elmarad az aradi légi-kikötő ez év tavaszára tervezett megnyitása

Ursu János dr. polgármester meglepetést keltő nyilatkozata az eddigi tervek szeriefoszlásáról. — „Majd, ha reális alap kínálkozik az áldozatokra...”

Aradváros delegált polgármestere, Ursu János dr., hétfőn este Bucurestibe utazott, hogy részt vegyen a szerdai közigazgatási konferencián. Elutazása előtt az Aradi Közlöny munkatársának a következőket mondotta:

— Számos ügyét kívánom tisztázni a városi közigazgatásnak Bucurestiben, abból az alkalomból, hogy huzamosabb ideig ottartózkodom. Ilyen a viadukt és maga a városvezetőség ügye is. A felfüggesztett tanács sorsának végül is el kell dölnie.

— Milyen stádiumban áll Arad tervbevetett bekapcsolódásának ügye az ország belföldi légi-

forgalmába? — vetettük fel a közeljövő aktuális kérdését. Ursu dr. a következő választ adta:

— Mi nem bocsajtkozunk légi tervezéseinkbe mindaddig, míg valami reális alapunk nincsen rá. Hiába építenénk nagyszerű légi-kikötőt, ha nem kapunk hozzá repülőgépet, légiforgalommal együtt. Egyelőre tehát az aradi repülőállomás kérdését, a légiforgalom kiépítésének ügyét általában nem látom olyan aktuálisnak, mint mások.

Abban az esetben azonban, ha a tőlünk kívánt áldozatok meghozatalára komoly ok mutatkozik, természetesen nem zárkozunk el tőle. Mind-ez azonban — fűzte hozzá sokatjelentően a polgármester — a távoli jövő ígérete lehet csupán.

A polgármester meglepő nyilatkozata tehát egyelőre illuzóriussá teszi azt, hogy Aradot már ez év tavaszán — amint szó volt róla, — bekapcsolják a belföldi légiforgalomba.

Central-Mozgó: Premier: TIGER-HAI, (A san-diegoi halász). A film témája a mexikói öböl halászáinak életéből van merítve. A legnehezebb jelenetek a Csendes-Oceánon lettek felvéve, ami öt hetet vett igénybe Főszereplők: Edward G. Robinson, Zita Johana, Richard Arlen.

Select-Mozgó: Reprizpremier: Greta Garbo egyik legnagyobb sikerű filmje: SUSAN LENOX. A férfiúszerepben: Clark Gable.

ASSZONYOM, HA BEALLA HIDEG IDŐ...
Meg kell óvnia arcbőrét kinos és kellemetlen vörösségek, bőrrepedések és kipállások ellen.

A "CREME SIMON"
az egyedül hatásos, higiénikus, ellenálló szépség-szer, amely arcbőrét teljesen simává varázsolja és annak fiataloságát megőrzi. Figyellen használata módjára: Reggel és este a lemosástól még nedves arcbőrre egy kevés.

Leise flehen meine Lieder...

(Szívek szimfóniája)

Felzenél a régi Bécs muzsikája és megelevenedik a grófi kastély élete, ahol Schubert zenére tanította az Esterházy-comtesseket. Ebben a levendulás hangulatban esendülnek fel az örökszép Schubert-dalok.

Eggerth Márta -- Hans Járay a főszerepekben.

A CENTRAL-mozgó legközelebbi slágere.

Barabás Béla dr. üzenete a magyar ifjúsághoz

„Mi, — akkor régen, — nem ismertünk faji, nemzetiségi, vagy vallási különbségeket“

A budapesti „Ujság“ vasárnapi számában, vezetőhelyen nagy cikket közöl: Barabás Béla dr., Arad és Aradmegye magyarságának vezére üzen ezekben a sorokban Magyarország egyetemi ifjúságának. Barabás Béla dr. a multa tekint vissza és a régi egyetemi ifjúság ideáljait állítja követendő példaképpen a mai ifjúság elé. Azt az időt, amikor az ifjúsági mozgalmakban nem gyűlölet, hanem idealizmus, magasabb és emelkedetebb eszmék játszották a főszerepet.

„Mi — akkor régen — nem ismertünk fajt, nemzetiségi vagy vallási különbségeket. Mi nem kutattuk, hogy ki a keresztény vagy ki a zsidó s ha ezt észrevettük is, a mi testvéri egyetértésünket nem zavarta s a tantermekben, aki hamarabb jött, elől ült, aki később jött, hátraszorult. Mánás, földbirtokos, gazda, kereskedő, iparos vagy bárkinek gyermeke a tanulásban s hazafias felbuzdulásainkban összekeveredtünk, megértettük egymást, mindannyian egyetemi polgárok, kollegák voltunk s ha végignézek akkori egyetemi polgártársaim között, valamennyien kiválóan jeles, nagyértékű férfiak lettek a magyar közéletnek...“

Barabás Béla dr. ezután az egyetemi olvasóköri, az ifjúsági megmozdulásokról és tüntetésekről beszél, visszaemlékezik arra az időre, amikor az egyetemi ifjúság szembekerült Tisza Kálmánnal, az akkor idők vaskezű miniszterelnökével — de rohasem rombolt, sohasem verekedett az egyetemi ifjúság. Az aradi magyarság vezére megszívlelendő tanulságokkal teli szövegét így fejezi be:

„Mindezek után én, az öreg magyar ember, innen Aradról, határon túlról, azt üzenem nektek, a magyar egyetemi ifjúságnak, a még mindig tartó zavarok könnyelmű óráiban, hogy ne térjete napirendre egy lehunyó életnek talán utolsó fellobbanása felett, de szívleljétek meg, mint atyai, nagyatyai tanácsot: ne ökölöl, hanem ésszel és tudással imponáljatok a világnak“.

Az emelkedett szellem, amely dr. Barabás Béla üzenetének minden szavából kisugárzik, bizonyára megfelelő hatással is lesz az egyetemi ifjúságra, amelynek Arad és Aradmegye magyarsága vezérének bölcs szavai nyomán rá kell jönnie arra, hogy az az út, amelyen ma halad, a gyűlölet, a megnevelés útja és ezen az úton át életcéljához sohasem érhet el.

Aradmegyei szőlőbirtokos bűnpöre az aradi törvényszék előtt

Kiegyezett feljelentőjével Palcu Lázár pancotai bortermelő

Négy év óta huzódó bűnyű érkezik most befejezéséhez az aradi törvényszéknél. A napokban tárgyalta az aradi törvényszék második szekciója Palcu Lázár pancotai szőlőbirtokos ügyét, akit Elian Viktor cluji borkereskedő jelentett fel. A kereskedő feljelentésében előadta, hogy borvásárlásra kötött megállapodást Palcu Lázárral, akinek 2 millió 400 ezer lej értékű váltót adott át azzal, hogy a leszállított bor értékének arányában használja fel a fedezetül adott váltókat. A pancotai bortermelő — szölt tovább a feljelentés — a beigért bort nem szállította le, ezzel szemben azonban körülbelül kétszáz ezer lej értékű váltót számított le. Elian Viktor kérte a bűnyűgyi hatóságokat, indítsák meg az eljárást Palcu Lázár ellen és foglalják le a még nála levő váltókat.

A bűnyűgyi eljárás során Palcu Lázár beigazolta, hogy a cluji borkereskedő részére akart szállítani, azonban az árut, mielőtt még

Pancotáról utnak indíthatta volna, az egyik aradi pénzügyi, amely hitelezője volt, lefoglaltatta. Jóhiszeműségére hivatkozott az ismert, egykori sokszoros milliomos bortermelő, aki kijelentette, hogy annyi értékű váltót számított le, amennyi a szállításra váró bor értéke volt. Mielőtt még főtárgyalásra került volna a sor, Palcu Lázárnak sikerült meggyeznie Elian Viktorral. A bortermelő intervecciójára a bank lemondott a lefoglalt bort egy részéről, amelyet a cluji kereskedőnek engedett át, ezenkívül Palcu Lázár visszaadta a nála volt váltókat. Elmaradt azonban a feljelentés visszavonása, mire a bíróság 1934. február 23-ikára halasztotta a tárgyalást. Mivel Eliának vasuti jegyet is külttek, valószínű, hogy személyes megjelenésével véget ér Aradon a négy év óta huzódó bűnyűgy.

FILM KÖZLÖNY

»Tiger-Hai«

(A san-diegói halász).

Nagyszabású filmdráma bemutatója a Central-moziban.

Különös, idegen világ számunkra a mexikói ton-halászok élete... Emberfeletti küzdelmek a tengeren és a tenger alatt a legveszedelmesebb viziszörnyeteggel: a bálnával. A tenger megedzi, egyéniséggé forrasztja ki a halászok karakterét s számunkra sokszor érthetetlen drámák, csöndes tragédiák játszódnak le az Óceán világában... „A san-diegói halász“ című film ebbe a csodálatos világba visz el bennünket, a cethalászok élete ott játszódik le szemünk előtt minden eredetiségével, különleges izgalmával... Ki a legvakmerőbb halász a Csendes-Oceánon? Mac Mascarenhas, a félcézü ember, akinek egyik kezét a cethal vitte el. Azóta szerencsése van a bálnavadászatban, de annál kevésbé az asszonyoknál s mikor megnősül, legjobb barátja rabolja el gyönyörű, fiatal asszonyát: Quitát. A film legnagyobb része a tengeren játszódik: le és csodálatraméltó az a teljesítmény, amit színészek, operatőrök és rendezők végeznek s amely azt a súlyos életküzdelmet érzékelteti, amit a bálnavadászok folytatnak a Csendes-Oceánon. A főszereplők: Edwar Robinson, Richard Arlen és az excentrikus szépségű Zita Johann (a Mumiá nő főszereplője) pompásan összhangozták játékot produkáltak.

Arad bridgezői nagy lelkesedéssel indulnak a világbajnoksági versenybe

Az Aradi Közlöny bridge-akciójának sikere. — Január 18-ig lehet jelentkezni a versenyre

Az aradi bridgezők nagy táborában őszinte örömet váltott ki vasárnapi lapszámunknak az a cikke, amelyben közöltük, hogy az Aradi Közlöny a Bridge-szalonnal karöltve módot ad Arad bridgezőinek, hogy bekapcsolódjanak a februári bridge-olimpiaszabba. A verseny iránt már most is fokozott érdeklődés nyilvánul meg és megállapítható, hogy az utóbbi évek legnagyobb mezőnye fog abban résztvenni. A verseny eredményének elbírálása Amerikában történik meg és így a résztvevők világviszonylatban is megállapíthatják tudásukat.

Mint már vasárnapi számunkban jelentettük, a versenyen lejátszásra kerülő tizenhat korszakos világbajnoki játékosai, közöttük: Culbertson, Jacoby, Gottlieb, Malowan, stb. úgy állították össze, hogy azt

minden középjátékos ki tudja hirtálmni és meg tudja játszani.

A verseny nem meccspontokra megy, tehát a szerencse-motivumokat nagyrészt kiküszöbölték.

Minden ország győztesei értékes díjat kapnak Amerikából, ezenfelül a világbajnokság abszolút győztesei többszáz dollár értékű serleg yedővé

Színház—Művészet—Irodalom

Az idei szezon modern vígjáték- és drámaciklusának első premierje: Bridge és Nem érdemes nőnek lenni

Szerdán és csütörtökön megkülönböztetetten érdekes irodalmi szenzációval szolgál az aradi színház igazgatósága. Az elhatározott modern vígjáték és drámaciklus első premierje jegyében két, három képből álló darab: a „Bridge“ és a „Nem érdemes nőnek lenni“ bemutatóját nyújtja. Mindkettő frappáns alkotás. Az elsőnek Harmath Imre a szerzője, aki a bridge és a házasság problémáját boncolgatja a drámaíró egészen finom műszereivel, olyan idegfejtő módon, hogy bizonyosan a világsiker felé tör ezzel a pirandello-izű alkotással. Vajjon a jóbarát figyelmeztesse-e a férjet arra, hogy a felesége megcsalja? — erre a kérdésre vár és ad feleletet Harmath Imre, akinek megkapó mondanivalóit id. Szendrey Mihály, Somlay Julia, Tunyoghy Péter, Kozma Hugó és Felhő Ervin tolmácsolják emberábrázolásuk teljes fey-vezetével.

A modern ciklus előadásainak reprezentatív értékét jelentős mértékben emeli az a körülmény, hogy a darabok rendezésében Fekete Tivadar, a társulat új dramaturgjának friss szellemi rendezői elképzelései érvényesülnek, akinek irányítása modern színpadokat, modern stílust, új játékfel-fogást jelent.

Leny Caler újra Aradon

Február hó 4-én mutatja be a „Riri“-t a Városi Színházban.

A fővárosi diadalmas siker után most az ország vidéki városaiban kerül bemutatásra a Ventura-színház előadásában és Leny Calerrel, a remek vígjátékészíróvel a főszerepben a szenzációs „Riri“ című vígjáték. A Ventura-színház művészegegyüttese február 4-én adja elő Aradon a darabot, melyet Bucurestiben 150-szer játszottak. A „Riri“ egyike azon kevés vígjátékoknak, amelyek a közönség minden rétegét meghódítják. Gyorspergésű komédia, ellenállhatatlan humorral átszőve, elragadó cselekménnyel, frappáns és bájos szituációkkal.

A törekény, de mégis erőteljes „Riri“ szerepe alkalmas ad a román Gaál Franciskának: Leny Calernek hogy színészi pályafutásának egyik legnagyobb alakítását nyújtsa. Tuláradó ifjúsága, mozgékonyysága, temperamentuma, alakítókézsége, kedves humora révén a Riri olyan alakítássá magasztosul, amely nemcsak a néző jókedvét, de szívét is meghódítja a maga részére. A Riri-t vidéken is az a trió viszi sikerre, amely a fővárosi előadásokat végigjátszotta: Leny Caler, G. Timica és V. Bonea, akikhez még Renée Annie és Silvia Dumitrescu járul, valamint mindazok, akik a többi szerepeket Bucurestiben, a Ventura-színházban alakították

válnak.

Természetesen, hogy egy ilyen világbajnokság megrendezése igen sok költséggel jár. A helyi kiadásokon felül a nevezési díj személyenként egy dollár, amelyet Amerikába kell átutalni. A verseny rendezőse ezért módot akar nyújtani arra, hogy ugyanezen leosztásokat helyi verseny keretében, olcsóbb nevezési díj mellett is lejátsz-hassák.

Az itt elért eredményeket szintén Amerikában bírálják felül, de ennek résztvevői csak minősítésben részesülhetnek a nemzetközi versenyen és amerikai díjakat nem nyerhetnek. Az Aradi Közlöny és a Bridge-szalón ezek részére külön díjakat ajánl fel. A helyi versenyben természetesen azok is résztvesznek, akik az egy dollárt lefizették és így a nemzetközi verseny díjaira is jogot nyertek.

Tekintettel arra, hogy a nevezéseket záros határidőn belül a verseny nemzetközi rendezőségéhez kell továbbítani, felkérjük a versenyen résztvenni szándékozókat, hogy legkésőbb január 18-ig az Aradi Közlöny kiadóhivatalában vagy a Bridge szalónban jelentkezzenek.

HIREK

Nem lehet válni —
parancsszóra!

Két érdekes hírt közölnek a budapesti lapok Gustav Fröhlich-hel, a legnépszerűbb filmamozoróval kapcsolatban. Az egyik arról szól, hogy a Harmadik Birodalomból kedélyes felszólítást hozott a posta Fröhlich részére: Németországban megirigvelték a legjobban sikerült művészházasságot és felszólították Gustav Fröhlichet, hogy váljon el nem-árja származású feleségétől: Alpár Gittától. Az ösgermán törvények szerint ugyanis a pacsirtahangu magyar énekesnő — nem méltó arra, hogy a fajtisza Fröhlich hitvese legyen, még akkor sem, hogyha néhány hónap múlva gyermekkel fogja megajándékozni férjét.

Azt a harmónikus, boldog és szép házastétet, amit a művészvilág két nagy színésze élt együtt, a hitleri felszólítás nem volt képes megzavarni és Gustav Fröhlich, aki nemcsak a filmvilágban félelem- és gáncsnélkül lovag, de az életben is karakteres férfi, a legenergikusabban visszautasította ezt a házájából érkező felhívást, amely egyidejűleg hadüzenet is volt, mert kijelentették, hogy amennyiben nem válik el Alpár Gittától, nem adják elő többé német területen a filmjeit, mert nyomban elveszti nagy népszerűségét. Fröhlich erre az ultimátumra kijelentette, hogy feleségétől semmi sem választhatja el s boldogsága minden sikernél többet jelent számára.

A másik, már inkább személyi természetű hírt azt közli, hogy Gustav Fröhlich a budapesti Park-szanatóriumban könnyebb természetű operáción ment keresztül. Kalocsay Géza egyetemi magántanár, a híres gégespeciálista tíz perc alatt kivette a filmszínész manduláit. Fröhlich az operáció után a Park-szanatórium egyik emeleti szobájában maradt. Három-négy napig sem beszélt, sem a szanatóriumot elhagyni nem szabad. Énekhangját az operáció után nemcsak hogy visszanyeri, de az még javulni fog. A rossz nyelvek azt mondják, hogy ezért vetette magát alá az operációnak. Alpár Gitta mindent idejét férje mellett tölti s jelen volt az operációnál is.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Déli, délnyugati szél, sok helyütt újabb lecsapódások, havazás, később eső és a további hőemelkedés várható

— A király érdeklődik Pop C. István iránt. Bucurestiből jelentik: Ófelsége a király ma melegen érdeklődött Pop C. István állapota iránt. Az ősz politikus — mint már jelentettük — Aradon beteg fekszik.

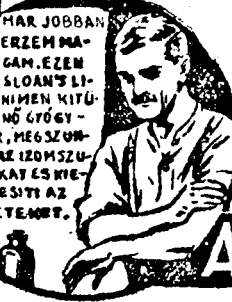

IZOM FÁJDALMAK

Reumák, Derékfájdalmak, Ficamodások

Er izmok görcsöje, csontos és egyéb fájdalmait gyakran elhagyolják, aminek előnye következményei lehetnek, a SLOAN'S LINIMENT gyorsan és hatékonyan megszünteti ezen fájdalmakat. Ezen gyógyszer különböző gyógyítja az elhárít izmokat és a merev izmokat. Gyöngyöses haddörzvénye kórosok nélkül behatol a szövetekbe,

a duzzadást eloszlatja, a fájdalmakat pedig megszünteti. A SLOAN'S LINIMENT hatására megszüntel a reumás fájdalmak, a fumbágo és ischiás a mellhülségek, a ficamodások és a szurdások. Használata gazdaságos, egy üveg hosszú ideig eltar. Ára Lei 75.— Kapható minden gyógyszerészházban és drogeriában.

— **SLOAN'S LINIMENT** MEGSZÜNTETI A FÁJDALMAT

— Meghosszabbították az ausztriai gyűlékezési tilalmat, Bécsből jelentik: A Dollfuss-kormány még december közepén a karácsonyi béke jelszavával január 15-ig betiltott minden gyűlést és felvonulást. Ez a tilalom most járt volna le, de a legutóbbi események hatása alatt a kormány a tilalmi rendelet hatályát január 31-ig meghosszabbította.

— **ZÁGRÁBBAN LESZ A KISANTANT-KONFERENCIA.** Belgrádból jelentik: Az Avala hivatalos jelentése szerint, a kisan-tant értekezletét az eredeti terveknek megfelelően, Zágrábban tartják meg január 22-én és 23-án. Benes és Titulescu már 21-én Belgrádba érkeznek.

— Kétezerkétszáz új tanítói állást csináltak, Bucurestiből jelentik: A megszüntetett targum-resi tanítóképzőt a kormány reaktíválta. Hasonló rendelkezések várhatók több más megszüntetett tanítóképző ügyében. Anghelcsu dr. közoktatásügyi miniszter egy hónap alatt 2200 új tanítói állást kreált

Óriás földrengés Kalkuttában

LONDONBÓL jelentik: Erős földrengés pusztított Kalkuttában s a várost körülvevő két és fél kilométernyi körzetben. A földrengés Patnaban nyolc, Gáiban kilenc embert követelt áldozatul. Bilhárban — Kalkuttától északnyugatra fekvő tartomány területén — számos épület elpusztult. A földrengést állítólag Indiában is megéreztek.

— Diákkongresszust engedélyeznek Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A kormány hozzájárult ahhoz, hogy a diákkongresszus január 28-án, 29-én és 30-án tartsák meg Bucurestiben.

— Eltemették Lubbét. Lipsceből jelentik: A kivégzett Van der Lubbet unokaöccse és a holland konzul jelenlétében, ma reggel csendben eltemették.

— Eltemették Csillag-Blank Bélát. Budapest-ről jelentik: Szombaton délután helyezték örök nyugalomra Budapestben a farkasréti református temetőben Csillag-Blank Bélát, a Discom volt vezérigazgatóját, aki — mint az Aradi Közlöny megírta — váti birtokán vadászfegyverével agyonlötötte magát. A gyászszertartást Hapyal Béla budai református lelkész végezte, akinek megható gyászbeszédét sokogva hallgatták a jelenlévők. A gyászoló közönség soraiban ott voltak a közeli rokonokon, az elhunyt számos barátján, ismerősén és tisztelőjén kívül Budapesti közgazdasági és társadalmi köreinek legelőkelőbbjei. A koporsót harminchétf koszorú borította.

— Meghalt Miklós Jenő. Budapest-ről jelentik: Fájdalmas vesztés érte a magyar író- és újságíró-világot: vasárnap délután a budapesti tudószanatóriumban, 55 éves korában meghalt Miklós Jenő, a finomtollú író és sokoldalú újságíró, Miklós Jenő „Madárka” című finom regényével tette ismertté nevét, néhány évvel ezelőtt pedig a Kamaraszínház adta elő nagy siker mellett „Mókások” című bájos színművét.

— Zendülés egy bulgáriai fegyházban. Szófiából jelentik: A tirnavai fegyház 300 rabja, főleg kommunisták, adott jelre vasárnap fellázadtak. Összevették a cellák ablakait, majd kivonultak a fegyintézet udvarára, ahol megtámadták őreiket és valóságos harc keletkezett közöttük. A kivonult rendőrök szuronyrohammal verték le a lázadókat és közben mindkét részről sok sebesülés keletkezett.

— Újabb leleplezések a sinaiai merénylet körül. Bucurestiből jelentik: A sinaiai merénylet ügyében a nyomozás továbbra is nagy eréllyel folyik. Megállapították, hogy Duca semmiképpen senkinek nem menekülhetett volna meg a haláltól, még súlyos sebesülésével sem. Kinyomozták, hogy a merényletnél és más vasságdistáknál talált petárdák honnan származtak. Mint kiderült, a petárdák közös eredetűek és a közös forrás leleplezését rövidesen nyilvánosságra is hozzák.

„TIGER”-HAI

mától a CENTRAL-ban.

Nagyszabású dráma, amelyben nem kis szerep jut a tengerek vérszomjas fenevadainak, a cápáknak.

— **NEM ADNAK KI TÖBB KOMPENZÁCIÓS EXPORT-IMPORT ENGEDÉLYT.** Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala elhatározta, hogy nem ad ki több import-export engedélyt, kompenzációs alapon. Ez ügyben kedden Tatarescu, Slavescu és Anghelcsu, a Nemzeti Bank kormányzója, értekezletet tartanak.

— Vilmos német excsászár beteg. Amsterdamból jelentik: Vilmos volt német császár a dorni kastélyában, reumás fájdalomban szenved. Az excsászár január 25-ikén ünnepli meg szűk családi körben 75-ik születésnapját és környezete reméli, hogy addig felépül.

— Cantacuzino professzor nemeslelkű hagyománya. Bucurestiből jelentik: A kormány Cantacuzino professzort mint a nemzet halottját akarta eltemettetni. A professzor azonban végrendeletében arra kéré a kormányt, hogy a temetésére fordítandó összeget inkább fordítsák a tüdővész elleni küzdelem támogatására. A kormány természetesen meghajlik a nemes gesztus előtt és így a romániai tüdővész elleni küzdelem jelentős összegű támogatáshoz jut.

— Meghalt Hermann Bahr. Münchből jelentik: Bahr Hermann, a neves író, akinek elméje néhány héttel ezelőtt elborult, súlyos betegsége következtében, ma 71 éves korában meghalt.

— Halálozás. Özvegy Nadaban Pálné, vasárnap, január 14-ikén, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése január 16-ikán, kedden délután 3 órakor lesz a Strada Oituz 87. számú gyászaházból. Özvegy Nadaban Pálné elhunytát nagy és kiterjedt rokonság gyászolja.

— Az aradi pincérek nagyszerű táncmulatsága. Pompás hangulat, kacagó jókedv uralkodott hétfőn este a Fehér Kereszt-szálló nagytermében, ahol az aradi pincérek vigalmi-bizottsága bálát rendezett. Az estélyen egymást érték a szórakoztató meglepetések: teríték-verseny és zene-verseny képezték a bál kimagasló eseményeit. Nagyszámú közönség jelenlétében folyt le a terítékverseny, amelynek zsürije a következőképp alakult: Bruckner Lajos szerkesztő, Mezei Andor, Égler Antal, Zsedelyi István, Barbat Coriolan, Lefkovits Manó, Terzsi István, Csonka János, Saruga Aladár, Welgl Vilmos és Kun István. A teríték-verseny győztese az Auer-vendéglő lett, míg a második díjat a Központi-étterem, a harmadik díjat pedig a Dacia-nyerte el. Nagy érdeklődés közepette folyt le a zeneverseny, amelyre három cigányzenekar nevezett be: Farkas János, Ardelean Tibor és Csóka János zenekara. A zsüri a teríték-verseny kiegészített zsürije volt. Shuk Lajos és dr. Ungár Imre egészítették ki a zsürit. Miután Csóka János nem vett részt a versenyen, a győztes Ardelean Tibor lett, a másodikat Farkas János nyerte.

— Kiss Mariska újra férjhez ment. Érdekes esküvő folyt le hétfőn délután az aradi anvakönyvi hivatalban. Kiss Mariska, az aradi színház általános ismert egykori komikája és Borlea Traian aradi rendőrtisztviselő esküdtek meg a polgári hatóság előtt. Az aradlak régi kedves művésznőjét és új férjét ismerőseik a házasságuk alkalmából elhaimozták szerencsekívánataikkal.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOITEK: Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér.)
BERNÁT: lángá Gara (vasútállomásnál.)
DANCIU: Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér.)
BERGER: Calea Saguna (Variasv Latos-u.)

KOZPONTIFUTÁS URANIA TELEFON: 480.

Ma, kedden 5 órától mérsékelt helyárrakkal UTOLJARA

ZANE GREY regénye, LOUIS KING rendezés

A sasok fészke

Modern cowboy sláger, szerelcm, enek zene és tánc
Georg O'Brien — Maureen O'Sullivan

Dé után 8 órakor utoljára 6 letes helyárrakkal
Henry Bernstein Molo c. drámája után:

Az érzéki száj

Elisabeth Bergner — Rudolf Fürster

Jón: Önagsága ruha nélkül. Illi D. m. t.

A VILÁG TRÓNJA

Magyar lisztből sütnek kenyeret a pápának... A vatikáni nyomda szomszédságában gyönyörű modern palota emelkedik. Ez a pápai állam boltja, az egyetlen üzlet abban az országban, ahol az apostolok utóda uralkodik

(COPYRIGHT by JÓB PAAL. Minden jog fenntartva. Utánnomás még kivonatossan is tilos.)

A Palazzo Belvedere antik palotájának háta mögött, egyik frontjával a Via del Pellegrinora épült fel a vatikáni egyetlen boltja. Minthogy pedig az egész Vatikán a dombok légióira épült, ez a palota is olyan, mint a többi: az ember az egyik oldalon belép a földszintre és csak ha a másik fronton tekint kifelé, veszi észre, hogy voltaképpen a harmadik emeleten jár.

Tágas, világos, széles terem foglalja el a földszinti frontot. Köröskörül húzódnak a polcok, előttük zsákok serege. Ami szem-szájnak ingere, az itt minden kapható.

Mouton Rothschild, — Franciaország legjobb bora — rheimsi pezsgő, rajnai lazac, orosz kaviár, aztán egyéb inycségek várják a vevőt

ebben az üzletben, amelynek hivatalosan az a neve, hogy „ANNONA VATICANA.” Amde ebből a sok finom portékából nem jut semmi a pápa asztalára.

Ebben az üzletben nem vásárol a pápa, csupán az alattvalói...

Az „Annona Vaticana” igazgatója kalauzol a pápai bolt üzemeiben. Megmutatja a mintaszerű hűtőkamrát, végigvezet a pékműhelyen, ahol a legújabb gépek keverik a lisztet, dagasztják és sütik a kenyeret, zsemlyét és kiflit, látom a mézszárszéket, amelyben mindenfajta hus kapható és álmélkodva hallom az árakat, amelyek felét, de néha csak harmadát teszik ki annak az árnak, amiért hasonló portéka Rómában kapható.

Óriási raktárban hevernek a készletek, ládák, bálók, zsákok tömegei. Példás rend mindenütt. Az ügykezelés olyan, mint bármilyen nagykereskedésben.

Jóllehet rengeteg külföldi portéka van itt, hiszen az árut nem terheli vám, magyar cikket mégis csak egyet találtam:

Rosenthal Márton Első Békéscsabai Gözmalomnak dupla grizes nulláslisztjét. Ebből sütnek minden nap kenyeret a pápának.

A trafik a kormányzói palota pincéjében van. Itt magyar cigarettát is árulnak. Olcsóbban, mint Magyarországon. De megtalálható itt a legfinomabb Havannától a Gtanaclisig minden gyár legjobb specialitása.

A vatikáni patika magyar vezetője

Szemben a Vatikán élelmiszerboltjával nyílik a vatikáni gyógyszerár, ahol magyar szóval köszöntenek. Itt dolgozik a Vatikán egyetlen magyar alkalmazottja: Péter Quotidian Alajos. A neve olaszos hangzású, ő maga azonban Liptóme gyében született, az egyetemet Kolozsvárott végezte, pár évvel ezelőtt Egerben működött, most pedig itt készíti el a recepteket. A vatikáni gyógyszerárban két irgalmas rendű szerzetes dolgozik, mind a kettő természetesen okleveles gyógyszerész.

A Vatikánnak ez az egyetlen üzeme, ahol papokat láttam dolgozni.

A gyógyszerárban vatikáni állampolgárok receptjeit készítik el, de gyártnak két olyan specialitást is, amelyet ismernek a pápa birodalmának határain túl is. Ezek:

egy hajhullás elleni szel és a vatikáni likőr.

Az elsőnek az a neve, hogy: „LOZIONE IGIENICA” és címkeje szerint kiválóan jó arra, hogy megszüntesse a hajhullást, a másikat „ELIXIR DI S. PIETRO”-nak nevezi a felírás, ez az „elixir” a pápai likőr, amely diszes adjusztálásban jön forgalomba, a vignettán rajta van a pápai tiara a menyország kulcsaival és a háttérben a Szent Péter bazilika kupolája. Olvasom az üvegen, hogy a vatikáni likőr főlerakata a külföld számára Lyonban, Franciaországban van.

Bizonyosan jelentős az exportja...

Azért mégis van egy üzem a Vatikán-államban, amely idegeneket is kiszolgál. Ez a svájci gárda kantinja. Aki svájci utlevéllel igazolja magát, az néhány líráért kaphat itt ebédet. Civilbe öltözött gárdisták szolgálnak fel a kintinban, amelyet most nagyobbítanak.

Valóságos diplomáciai eljárásnak kellett megindulnia, amíg a gárda étterme megkapta ezt a privilégiumot. A Vatikán-állam megalakulása előtt az volt a szokás, hogy a hazulról jött svájciak, akik atyafiaikat látogatták meg Rómában, akadálytalanul étkeztek itt. Később, az önálló állam alakulása után ezt a szokást megszüntették. Emiatt a svájciak panaszkodtak. Végül aztán megkapták az engedélyt. Élnek is vele. A kintin állandóan tele van otthoniakkal.

Egészen kivételesen egyetlen egyszer én is kaptam engedélyt a gárda parancsnokától arra, hogy itt megebédeljek. Ez azonban olyan kivétel volt, amire a Vatikán állam rövid fennállása óta nem volt példa...

Be kell vallanom: az ebéd kitűnő volt. Bőséges és olcsó...

De azért idehaza mégis csak jobban lehet megebédelni...

Megszüntették a bűnügyi eljárást két ismert aradi ügyvéd ellen

A Vulcu Maxim-féle csőd örökös fejleményei — Megszüntető döntést hozott a táblai vádtanács

Nagy érdeklődést keltett bűnügyben hozott az elmúlt napokban jogerős határozatot a timisoarai táblai vádtanács. Megirtuk annak idején, hogy Vulcu Maxim volt aradi gépgyáros bűnvádi feljelentést tett Sirbu György dr. aradi ügyvéd, a volt gépgyár csődtömeggondnoka, valamint dr. Pap Teodor ügyvéd, a csődválasztmány volt elnöke ellen. Mindkettőt a bűncselekmények egész sorozatával vádolták, így azzal, hogy a csődöt-

A lipovai Tüzoltó Egylet tánemulatsága

Szombaton este rendezte meg a lipovai Önkéntes Tüzoltó Egylet nagyszabású farsangi tánemulatságát a „Central” szálló összes termében. Lipova e híres bálja, amelyhez hosszú évtizedek tradíciói fűződnek, ezuttal is kitűnően sikerült. Nyolc órakor zenés uccai felvonulás volt a bálteremhez, majd kilenc órakor riadó jelezte a magasrangú vezetők megérkezését Dr. Buschmann András, a bányászati tüzoltószövetség elnöke, Ingeri Alajos járási tüzrendészeti felügyelő, Fillingner János, a lipovai tüzoltóság parancsnoka, Gráf Károly alparancsnok és ifj. Mindl József segédtsit elvonultak a tüzoltók sorfala előtt, majd dr. Buschmann András elnök nagy hatással elmondott beszédében ismertette a tüzoltóság fontos szerepét a társadalomban. Ezután fogadták Suciu Traján főszolgabíró, nejét és leányát, a hidegkúti tüzoltóság küldöttségét Günthner Hugó elnök és a radnai tüzoltóság küldöttségét Dabestian János elnök vezetése mellett.

A tánatot dr. Buschmann András nyitotta meg Fillingner Jánoséval, majd néhány perc múlva a párok százaik keringtek a parketten. A tánccsenét az egylet kitűnő fuvószenekara szolgáltatta Vögel Miklós karnagy vezetése mellett. A pompásan sikerült mulatság résztvevői csak a hajnali órákban oszlottak szét. A megjelent hölgyek névsorát a rendezőség a következőképpen állította össze: Suciu Trajáné, Suciu Baba, Buzneanu Miklósné, Japport Ignácné, ifj. Mindl Józsefné, Krázi Ferencné, Szabó Imréné, Szabó Józsefné, Gráf Károlyné, Pohr Józsefné, Martin Ferencné, Czundler Istvánné, Titz Mariska, Krásti Mátyásné, Grünwald Jánosné, Hopp Mihályné, Rohr Ferencné, Huppert Andrásné, Schwartz Mátyásné, Bohrmann Györgyné, Bée Adámné, Hoffmann Mihályné, Krásti Józsefné, Bée Józsefné, Dreszl Károlyné, Martin Károlyné, Köhl Fülöpné, dr. Maszyk Elemérné, Winderon Miklósné, ifj. Winderon Józsefné, Holczer Jánosné, Huppauer Ignácné, Schmalzer Antalné, Grosz Mártonné, Lidolt Ferencné, Mauer Jánosné, Bürgermeiszter Józsefné, Wrattny Emilné, Önczöz Ferencné, Staudt Péterné, ifj. Pohr Ferencné, Mayer Nándorné, Laux Mihályné, Göltz Adámné, Karpf Dezsóné, Karpf Lili, Ladányi Dezsóné, Hilger Jakabné, Baán Ernőné, dr. Parsch Egonné, Molnár Lászlóné, Szász Ferencné, Chambree Györgyné, Szegedi Mancika, Lidolt Istvánné, Georgescu Györgyné, Sciglie Ionel, Greiszinger Ödönné, Lakatos Miklósné, Loosz Andrásné, Wohlberg Ducl, Höffler Mártonné, Ladányi Lászlóné, Liptai Iluka, Liptai Jankuci, Fedor Alajosné, Fedor Irén, Fedor Böske és Springer Gusztávné.

A mulatságon a lipovai Magyar Párt Ladányi László elnök, Szász Ferenc alelnök és Kady László párttitkárral, a Német Párt Japport Ignác alelnök és Nitsch József titkárral, a Polgári Dalkör Szabó Imre elnök, a Munkás Dalegylet Wrattny Emil elnökkel és a Munkás Sport Egylet Staudt Péter társelnökkel képviseltette magát. (k. l.)

A Simay-fürdő 50 éves jubileuma alkalmából
ezen szelvény felmutatója
január 10-től január 19-ig minden fürdőt féláron vehet igénybe 5044

megeből 2 millió 400 ezer lejt a saját céljakra használtak fel, azonkívül egyes tárgyakat a lakásukra vittek. Összesen hetvenkét vádpontot tartalmazott a feljelentés, amelynek ügyében az aradi ügyészség elrendelte a vizsgálatot. A feljelentő bűnügyi zárlatot is kért mindkét ügyvéd vagyona.

A feljelentés a második számú vizsgálóbírói hivatalhoz került, ahol Tiplea vizsgálóbíró vezette le a vizsgálatot. Tanuk egész sorozatát hallgatta ki a vizsgálóbíró, majd a két feljelentett ügyvéd beteriesztette a csődbíró-ságnál fekvő aktákat és beigazolták, hogy minden befolyt lejjel szabályszerűen elszámoltak. Ennek alapján egy a vizsgálóbíró, mint az aradi ügyészség megszüntető végzést hozott. A törvény értelmében az aktákat a timisoarai koronaügyész vizsgálta felül, aki hozzájárult a megszüntető határozathoz. Vulcu Maxim ekkor fellebbezést jelentett be a timisoarai táblai vádtanácshoz, amely most döntött az ügyben. A táblai vádtanács megerősítette az előző határozatot és ezzel véglegesen megszüntette az eljárást a két ismert aradi ügyvéd ellen.

SPORT KÖZLÖNY

Kisorsolták a Nemzeti Bajnokság küzdelmeit

Március 4-én az AMTE bucaresti-i mérkőzése lesz a bajnokság premierje. — A sorsolás szerint július 1-én játszik az utolsó fordulót

A Nemzeti Bajnokság bizottsága kisorsolta a pontokra menő küzdelmeket. A sorsolás szerint a bajnoki szezont ezidén is — mint eddig minden esetben — az AMTE kezdi és pedig egyik legnehezebb meccsével. Az aradi pirosfeketék március 4-én Bucarestben játszanak, ahol a *Burdan-Dunereanu, Albu*-védelemmel szereplő Venus ellen veszik fel a küzdelmet. Ha az AMTE-nál tartunk, meg kell jegyezni, hogy az első nyolc fordulót idegenben játszik, csak május 20-án van meccsrendezési joguk és pedig ezt a Crisana-val szemben gyakorolhatják.

A B-csoportban küzdő Gloria-CFR március 25-én kezdi a szezont, Aradon fogadja a Mures csapatát.

Itt jegyezzük meg, hogy a szövetség nem sorsolta ki sem az Unirea-Tricolor-Ripensia, illetve a Venus-Tricolor-meccsüket, ugyszintén a NAC újrajátszandó két mérkőzését. A sorsolást természetesen a már télen lebonyolított, előrehozott mérkőzések figyelembevételével ejtették meg. A sorsolás:

Március 4. A-csoport: Venus—AMTE.

Március 11. B-csoport: Unirea-Tricolor—Romania.

Március 18. A-csoport: Crisana—Universitatea, Venus—Kinizsi, Tricolor AMTE. — B-csoport: Romania—NAC, Mures—Ripensia.

Március 25. B-csoport: Juventus—Soimii, Gloria-CFR—Mures.

Április 15. A-csoport: Universitatea—Venus, Kinizsi—Crisana, Brasovia—Tricolor. —

B-csoport: NAC—Ripensia, Unirea-Tricolor—Gloria-CFR, Soimii—Mures.

Április 22. A-csoport: CFR—Universitatea, Crisana—Brasovia, Kinizsi—Tricolor. — B-csoport: Romania—Juventus, Soimii—NAC.

Május 10. A-csoport: Kinizsi—Universitatea, Brasovia—AMTE, Crisana—Venus. — B-csoport: Romania—Ripensia, Gloria-CFR—Soimii, Unirea-Tricolor—NAC, Mures—Juventus.

Május 13. A-csoport: Universitatea—AMTE, Tricolor—Crisana, Venus—CFR, Brasovia—Kinizsi. — B-csoport: Gloria-CFR—Romania, NAC—Mures, Soimii—Unirea-Tricolor.

Május 20. A-csoport: Universitatea—Tricolor, AMTE—Crisana, Brasovia—Venus. — B-csoport: Mures—Tricolor, NAC—Gloria-CFR, Unirea-Tricolor—Juventus, Ripensia—Soimii.

Május 27. A-csoport: CFR—Kinizsi. — B-csoport: Romania—Soimii.

Június 3. A-csoport: AMTE—Kinizsi. — B-csoport: Juventus—Gloria-CFR.

Június 10. A-csoport: CFR—Tricolor.

Június 24. A-csoport: AMTE—CFR. — B-csoport: Juventus—Ripensia.

Július 1. A-csoport: Brasovia—Universitatea, CFR—Crisana. — B-csoport: NAC—Juventus, Ripensia—Gloria-CFR.

Az előállók mindenkor a pályaválasztó egyesületek.

Nemzetközi mérkőzés Frankfurtban

Németország—Magyarország 3:1 (1:1)

A magyar csapat idej frankfurti szereplése nem a legjobb előjelek között kezdődött. Különösen a magyar fedezetsor összeállítása adhat okot sok vitára.

Hiába, bizonyossá vált, hogy a magyar válogatott csapat Sárosit, mint középfedezetet, nem tudja pótolni. Ennek a játékosnak a hiánya nagyon érzett.

A mérkőzés esős, felázott talajon játszódott le és ez természetesen a mérkőzés képén is meglátszott.

A magyar csapat a következő összeállításban állt ki:

Háda — Sternberg, Biró — Seres, Szücs, Szalay — Fenyvessy, Vincze, Polgár, Toldi, Titkos.

A 17. percben Lackner juttatta vezetéshez a német csapatot. A 30. percben sikerült a magyaroknak a kiegyenlítés, amennyiben a bíró tizenegyest ítelt a németek ellen,

amelyet Polgárnak sikerült értékesítenie.

Az első féldő végén súlyosabb baleset történt. Titkos, a magyar csapat balszélsője és Haringer, a német csapat hátvédje, összecsaptak és mindkettőt sérülten kellett levinni a pályáról. Míg a német csapatba Schäffer állt be a német játékos helyére, addig

a magyar csapat tíz emberrel játszott.

A második féldőben rosszul kezd a magyar csapat, mert már a 10. percben balszélsőségi körülmények között gólt kap. Stupp, a német csapat hátvédje, körülbelül

ötven méterről ivelt labdát küld a magyar kapura.

Aradiak budapesti találkozó és szórakozó helye

Negresco

3908

kávéház
a Dunakorzón

Háda elcsuszik és a labda az ő hibájából a kapuba jutott.

A magyar csapat a gól után érthetően deprimáltan játszik és a németek általában többet támadnak. A 35. percben Goldbrunner nagy kavargásban közben fejes góljával beállítja a végeredményt.

A magyar csapat gyengéje a fedezet-sor volt.

25 gól két nap alatt...

NAC—FC Zhoannes 15:0 (4:0) — NAC—FC Sette 10:1 (5:0)

A NAC egy hetes pihenő után, szombaton és vasárnap bonyolított le mérkőzéseket. Ezáltal ismét a csatársor volt elemében, amit bizonyít az, hogy a két mérkőzést alatt nem kevesebb, mint huszonöt góllal terhelte az ellenfelek hálóját.

A vasárnapi ellenfél meglehetősen ismeretlen csapat, melynek képességével természetesen nem lehetünk tisztában, a szombati ellenfelet, a Sette FC csapatát azonban ismerjük. Ez a francia csapat Timisoarán járt, ahol a TAC ellen 3:2 arányban győzött, a Ripensia-tól pedig 6:0 arányban vereséget szenvedett.

O Felhívás a birkózókhoz! Az AMTE alakulófélben lévő birkózó-szakosztályának vezetője, Grosz Antal felhívja azokat a sportolókat, akik abbahagyták, vagy meg akarják kezdeni a birkózást, jelentkezzenek minden nap este fél 8 és 8 óra között a szakosztályvezetőnél, vagy a klubgondnoknál.

O Ping-pong és sakkverseny a Kolpingklubban. A Kolpingklubban megkezdődtek a házi sakk-, illetve pingpong-verseny küzdelmei.

O Döntetlen az ATE és a Magyar Párt közötti asztali teniszverseny. Az ATE és a Magyar Párt asztaliteniszesei vasárnap hatos csapatok részvételével versenyt rendeztek, amely 3:3 arányban döntetlenül végződött. Az egyéni verseny döntőjébe Belinszky és Rosenthal (Magyar Párt), illetve Gulyás, Grosz és Probszt (ATE) kerültek.

O Nagyszámú érdeklődő jelenlétében tartották meg az atlétika érdekében összehívott értekezletet. Az ATE egyes vezetői által az atlétika érdekében összehívott értekezletet nagyszámú érdeklődő jelenlétében tartották meg. Az ülésen lefektették azokat az irányelveket amellyel újra életre lehetne hívni ezt az elhanyagolt, nemes sportágat. A fenti tárgyban a legközelebbi összejövetel szerdán este fél 8 órakor lesz az ATE klubhelyiségében, ahol szívesen látják az érdeklődőket.

KÖNYVEK

Amiről Isten meglepetkezett. Madarassy Zsuzsának, a hirtelen feltűnt tehetséges ifjú regényíróőnek érdekes műve. Korunk különös szerelmi életének minden fonákágát, a felsőbb tízezer társadalmi és egyéb intimitásait tárja élénk igen érdekes regényecskékmenyek kapcsán és emellett kitűnő keresztmetszetet ad a mai társadalom szociális, gazdasági és pszichológiai szerkezetéből. A közel 300 oldalas regény füze 87, kötve 120 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál: Cluj. Kérjen teljes kiadói jegyzéket.

Sinclair Lewis: „Arrowsmith” propaganda kiadása. A Nobel-díjas amerikai regényírónak éppen ez a regénye az, amellyel legjobban kiérdemelte a nagy kitüntetését. Az orvosi hivatás, a tudomány, a pénz és a szerelmi regénye az „Arrowsmith”, amely a világirodalom örök kincse marad. A korábbi 540 lejes ár helyett most propaganda kiadásban, pompás kiállításban, 640 oldalon, füze 90 lej, kötve 109 lej. A hatalmas kétkötetes mű minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál: Cluj kapható. Kérje a Franklin-újdonságok jegyzékét.

Szélvihar Jamakában. Richard Hughesnek világhíressé vált új regénye nemcsak érdekesítő olvasmány, de egyúttal a gyermekpszichológiának olyan rejtélyes mélységeit tárja fel, amely a világirodalomban páratlanul áll. Schöpfung Aladar remek fordításában a Franklin Társulat szép kiállításában jelent meg a regény. Ára füze 90, kötve 135 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérjen teljes kiadói jegyzéket.

Mordant: „Trópusi láz”. Messze szigeten régimódi szálloda, a szállodában futóvendégek, rossz hírű lányok, homályosmultu fogadósné... Ebben a sötét, barátságatlan és tisztátalan környezetben egyszerre gyenge fény gyul, amely lassan növekszik, fölnyulik, szétsap és végezetül forró, vérvörös világsággal árasztja el a regény lapjait. Mert azoknak a futóvendégeknek is megvannak a maguk kis és nagy emberi tragédiái, azok a rossz hírű lányok se olyan rosszak belülről s a homályosmultu fogadósné, a regény főhőse, igazán hős, az anyai önfeláldozásnak, az önmegtartózkodásnak, a hálát nem váró jószágának hőse. Csupa láz, csupa szín, csupa mély emberismeret és magasrendű megbocsátás ez a könyv, amelyet egy sokat átél, sokat szenvedett kitűnő írónő irt mindazok számára, akik az emberi szív titkaira kíváncsiak és meg tudják érteni a titkokat. Szerelen, jószág, szenvedés, gyönyör gazdag eseményekben. hömpölyög el előttünk s az események árjában emberek állnak, akiket megismerni mély és maradandó élmény. Események és emberek mögött pedig teljes emberséggel érezzük az író, akivel a magyar közönség most először találkozik s akit hamarosan meg fog szeretni. Az Atheneum vászonkötésű regénysorozatának — egyenként 300—400 oldal — ez a 26-ik kötete 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a sorozat jegyzékét.

„Az ismeretlen Jézus”. Mereskovszki, a nagy költő ihletével eleveníti meg számunkra Jézus életének ama korszakát, amelyeket az evangéliumok alapján nem ismerünk, de megismerhetünk. A világ legnagyobb élő történelmi regényírója legújabb művében úgy teremti újra Jézus alakját, hogy mindenki lenyűgözve és meglepetten áll az új és mégis örök Jézus előtt. Tudomány, hit és írásművészet ez a könyv, a legszebb, legigazibb, legköltőibb és izgalmasabb minden Krisztus-könyv között. Érdekesebb minden regénynél és emellett minden állítása mögött a tudományos adatok tömege áll és minden szava hiteles. A hatalmas mű az Atheneum 144 lejes nagy regénysorozatában jelent meg (Sinclair: Ann Vickers. Wells: Mi lesz holnap, Thomas Mann: Jákob, Mauroi: VII. Edward, az előző kötetek) 350 oldalon, pazar kiállításban, díszes vászonkötésben 144 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál: Cluj. Kérjen teljes jegyzéket.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapesten a következő újságárusoknál kapható:
A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
A „Orlton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar töcsarnokában levő nagy újságbódében.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A CAPS-nál súlyos szabálytalanságokat állapított meg a vizsgálóbizottság

Megszüntetik az Autonom Erdőüzemet

Tudvalevően az új kormány bizottságot küldött ki az autonom vállalatok ügyeinek kivizsgálása céljából, mert *április 1-ig dönteni akar afőlről, hogy a legnagyobb tizenegy autonompénztár közül melyeknek működését szüntesse meg.* Ezek között van az autonom erdőpénztár (CAPS) is, amely a romániai fatermelőknek és fakereskedőknek mostanig óriási károkat okozott, mert monopolszerűen működött, majdnem kizárólagossági jogot szerzett a közintézmények faellátására és az építőfa exportjára is.

Igen nagy meglepetést kellett a vizsgálóbizottság most nyilvánosságra kerülni jelentése, amely a CAPS-nál történt súlyos üzleti szabálytalanságokról rántja le a leplet.

A jelentés — amelynek rendkívül komoly következményei lesznek — olyan tényeket állapított meg, amelyekről mostanig csak a legbeavatottabb személyeknek volt tudomásuk. *Többek között megállapította a bizottság, hogy amikor a CAPS anyaghiány miatt nem bírta tenni a CFR-rel kötött szállítási szerződésének, drágábban visszavásárolta a kereskedőktől azt a fát, amelyet nekik eladott, hogy így hozzájuthasson a CFR számára szállítandó faanyaghoz. A CFR emiatt sokkal drágáb-*

ban jutott hozzá a fához, mintha közvetlenül a fakereskedőktől vásárolta volna és ez az államvasutnak súlyos károkat okozott.

Megállapították még, hogy a CAPS *tényleges nyereségként könyvelte el a különböző tranzakciókból az államnak járó illetékeket és az így szerzett nyereségből magas honoráriumot fizetett az igazgatósági tagoknak, valamint a főbb tisztviselőknek.* Igen sok tisztviselő kétszeres jutalékot vett fel, mert amikor kiküldetésben volt, *nemcsak utiköltségeit és napijait számította fel, hanem a központtól külön fizetést is élvezett.* Emiatt a CAPS fizetési jegyzékei igen sokszor *kétszer annyi személynévvel tüntettek fel, mint amennyi a valóságban volt.*

Konstatálta a bizottság azt is, hogy egyes erdőrezervációk élére a földművelésügyi minisztérium és ugyanakkor a CAPS is főnököket nevezett ki, akik hatásköri összeütközések miatt számos esetben *nem hajtották végre a Bucurestiből kapott rendeleteket.* Ezekért a súlyos cselekményekért a vizsgálóbizottság *ajánlja, hogy a CAPS működését szüntessék meg és a vállalatot olvassák be a földművelésügyi minisztériumba annak egy főosztályaként.* A CAPS által kötött összes bel- és külföldi szerződések sürgős felülvizsgálását is *kéri a bizottság* abból a szempontból, hogy azoknak betartása kötelezheti-e az államot.

Tizenkét vagon tojás szállítható januárban az aradi körzetből Németországba

Olcsóbbodott a tojás — 50 grammos tojás importját is engedélyezte a német kormány

Az Institutul de Export (Nemzeti Kivitel Intézet) a napokban közölte az érdekeltekkel azt a kvótát, amelyet *Németország január hónapra a tojásbevitelre vonatkozólag megállapított.* A német kormány tudvalevőleg a tojásimportot kontingentálta és havonta állapítja meg a bevitelre kerülő tojáskontingenst.

Ebből a kvótából — az Aradra érkezett értesítés szerint — a bánsági körzetre, a melyhez Arad is tartozik, tizenkét vagon esik.

Arad vidékéről az utóbbi időben nagyobbarányu tojás-export indult Németország felé, annál is inkább, mert a német kormány — a régi rendeletekkel ellentétben — most már nemcsak 55, hanem

az 50 grammos tojás bevitelét is engedélyezte.

Itt írjuk meg, hogy az elmúlt napokban a tojás árában olcsóbbodás állott be és a tojás darabjának ára 3 lejről 1.50 lejre esett. Ez bizonyos mértékben az export megindulásával áll összefüggésben. Akkor ugyanis, amikor az export megindul, a kereskedők nagyobb mennyiségben vásárolják a tojást. A szortírozás alkalmával az így felvásárolt tojás bizonyos százalékaról kiderül, hogy nem exportképes, mert nem felel meg az importáló állam által megszabott feltételeknek. Az exportőr ilyenkor természetesen a helyi piacon igyekszik elhelyezni ezt az árut, amelynek súlya nem éri el az 50 grammot. Ily módon a helyi piacra nagyobb mennyiségű tojás kerül, ami annak olcsóbbodását vonja maga után. Ajánlatos lenne, ha abban a periódusban, amikor a tojásexport szünetel, a helyi hatóságok nagyobb figyelemmel kísérik az aradi piacot, mert ilyen módon meg lehetne akadályozni a tojás árának emelkedését. Az export szünetelése idején ugyanis illegális kereskedők már az országutakon, az állomáson, a motorállomáson összevásárolják a gazdáktól a

tojást és azt magas áron hozzák forgalomba.

Meg kell említenünk, hogy az aradmegyei tojás exportképessé tételéhez sokban hozzájárul a Mezőgazdasági Kamara akciója és felvilágosító munkája, amelyet Popescu Miklós kármester igazgatóval, az élen vezetett. Ennek az akciónak tulajdonítható, hogy az aradmegyei tojás minőségileg javult és így sokkal könnyebben helyezhető el a külföldi piacokon.

Romániai nagy iparvállalatok sokmillió tranzakciója

Gazdát cseréltek a STEG birtokában volt Resita és Calan-Titan részvénytársaságok

A romániai nagyvállalatok körében élénken tárgyalják Közép-Európa egyik legnagyobb és legrégebbi iparvállalatának, a Steg-nek (volt Osztrák-Magyar Államvasut Társaság) tranzakcióját, amely néhány erdélyi és bánsági nagy iparvállalatot is közelről érint. Amint már jelentettük, a Steg monakói holdingot tervezi, amelyet néhány nappal ezelőtt Comp. Européenne de Participation Industrielle (CEPI) cég alatt bejegyezték. A részvénytőke 26 millió francia frank, amelynek többsége a Steg, az angol Victorian Holdings állományát adta át a holdingnak, mert még különböző más tranzakciókat is végrehajtott. A Steg a tulajdonában levő részvénytársaságok közül a Resita-részvényekből 332 ezer darab, Titan-, Calan-, Nadrag-részvény 22 ezer darab, Brodi-vagongyár (Jugoszlávia) 225 ezer darab, Szerb bányászati és kohászati részvény 50 ezer darab. Ezek a részvények öt

„OLLA“
prophylaktikus készítmény. Ne kockáztassa egészségét silány utasításokkal, utasítsa ezeket vissza a követeleken kintdottan OLLA-t eredeti csomagolásban!

= Január végéig elkészül az adóreform terve. Bucurestiből jelentik: Slavescu pénzügyminiszter a közigazgatási érdekképviseletek vezetőivel tárgyalásokat folytatott az adóreformról és kérésére a szakintézmények javaslatokat készítettek. Az előmunkálatok már annyira haladtak, hogy a pénzügyminisztérium e hó végéig elkészíti az adótörvények módosító javaslatát. Ezzel kapcsolatban a munkaügyi minisztérium tegnap rendeletet adott ki a munkaügyi felügyelőségek számára, amelyeket arra kért: készítsék el a szociális természetű törvények módosítására vonatkozó javaslatukat, amelyeket szakértőketeken vitassák meg a munkaadói és munkásszakszervezetekkel. A minisztérium racionális elvek alapján akarja az új törvényeket megalkotni, a szociális terhek csökkentésével.

= Kilencvenöt százalékos alkorhott a pénzügyigazgatóság közlése szerint litherként — ügy nélkül — 90 lejért a gyógyszerárakban is lehet kapni.

= Tizenöt millió lej kapnak vissza Csehszlovákiától a romániai élőállatexportőrök. Mint ismeretes, 1933. május 1-től kezdődően a cseh 62 csehszlovák szindikátusi illetéket vetett ki a romániai sertésekre darabonként. Az élőállatexportőrök bucaresti szövetsége ez ellen tiltakozott és Csehszlovákia az illetéket felére szállította le és a már inkasszált hárommillió csehszlovák (15 millió lej) exportáltat vissza fizetése határozta el. Erről most értesítette a romániai élőállatexportőrök szövetségét, amely a tagjai számára járó összeget azonnal felveheti, mielőtt a csehszlovák kormány megkötne a jegyzékét azoknak a romániai állatkereskedőknek, akiktől annakidején a 62 csehszlovák szindikátusi illetéket jogtalanul inkasszált.

= A romániai köztisztviselők egyesületének fuvardíj és vámkedvezményét kihasználó francia és német társaság alakul. Bucurestiből jelentik: Szokatlanul gyorsan foglalt most állás a romániai gyáriparosok ellenes szövetsége (UGIR). A köztisztviselők szabályzatáról szóló 1921. évi törvény alapján a Köztisztviselők Országos Egyesülete tudvalevően vámtmentesen hozhat be árut a fogyasztási szövetkezeti részére és más ötványoskedélyes fuvardíjkezelésnek és okmányaira bélyegmentességet élvez. Ezeket a kedvezményeket az egyesület mostanig nem vette igénybe, de most francia és német kereskedők bevonásával társaság van alakulva emele kedvezményeket kihasználására. Az UGIR ellenyesen tiltakozik a társaság megalakulása ellen egy a kormánytól, mint a most megnyitandó parlamentben.

és háromnegyedmillió osztrák schillinget (kb. 120 millió lej) érnek. A monakói holding 12 millió francia frank névértékű 6 százalékos kötvényt adott ezekért cserébe. A nagyszabású részvénytársaság a Steg és a holding egy intéztek el, hogy minden tíz darab Steg-részvényért egy darab, ezer francia frank névértékű holding-részvényt adtak. Az óriási osztrák vállalat átadta a holdingnak a Resita r. t.-val szemben fennálló, kötvényekkel fedezett 36 millió francia frankot reprezentáló követelést is. A tranzakció következtében a Steg a most elkészült évi mérlegében négy százalékos osztalékot biztosít részvényeseinek.

= Tárgyalások külföldi hitelezőinkkel. Bucurestiből jelentik: Hétfőn délután Párisból hazaérkezett Assan ipar- és kereskedelmi alminiszter és Roger Auboin. Assan megbeszélése arról szólt, hogy a külföldi hitelezőkkel tárgyalásokat vezessen le és Auboin támogatja az alminisztert. Azt hiszik, hogy utóbbinak feladata lesz levezetni a tárgyalásokat, amelyek a hitelezők megbízottainak kiküldetését előzik meg.

